

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE **KYNCEĽOVÁ**

SCHVALOVACIA DOLOŽKA
SCHVALUJÚCI ORGÁN: OBEC KYNCEĽOVÁ
Č. UZNES.: 12/2023 ZO DŇA 17.04.2023

.....
ING. MARTINA KUBIŠOVÁ, Ph.D., STAROSTKA

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE KYNCEĽOVÁ

čistopis

Obstarávateľ:

Obec Kynceľová

Poverený obstarávaním ÚPD:

Ing. Martina Kukučková

odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 297

Zhotoviteľ:

EKO-PLAN, s.r.o.

www.eko-plan.sk

Hlavný riešiteľ (spracovateľ):

doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1524 AA

Riešiteľský kolektív, odborná spolupráca:

Celková koncepcia a urbanizmus: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Demografia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Technická infraštruktúra: Ing. Mária Dobošová (vodné hospodárstvo), Martin Brezovský (energetika, telekomunikácie)

Doprava: Ing. Pavol Klúčik

Environmentálne aspekty: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD., Ing. Marta Copláková

Dátum spracovania:

október 2020, uprav.: október 2022

schvál.: 17. 04. 2023

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje.....	5
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy.....	5
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	6
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním.....	7
2. Riešenie územného plánu – smerná časť.....	8
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	8
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	12
2.3 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy	18
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	19
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	23
2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla	
2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia	
2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu	
2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania	
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce.....	27
2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.....	34
2.7.1 Návrh riešenia bývania	
2.7.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou	
2.7.3 Návrh riešenia výroby	
2.7.4 Návrh riešenia rekreácie	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	39
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov...	39
2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	42
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	43
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	46
2.12.1 Verejné dopravné vybavenie	
2.12.2 Vodné hospodárstvo	

2.12.3 Energetika	
2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete	
2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany	
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	62
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	66
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	66
2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch.....	67
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	71
3. Riešenie územného plánu – záväzná časť	73
3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch.....	73
3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia.....	82
3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia.....	83
3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia.....	84
3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt.....	86
3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability.....	86
3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	88
3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov...	88
3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.....	91
3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	92
3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.....	92
3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	92
4. Doplnujúce údaje	94
4.1 Zoznam východiskových podkladov.....	94

B. Grafická časť

- Výkres širších vzťahov – v mierke 1: 25 000 (výkres č. 1)
- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami – v mierke 1: 2 880 (výkres č. 2)
- Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia – v mierke 1: 2 880 (výkres č. 3)
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia – v mierke 1: 2 880 (výkres č. 4)
- Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES – v mierke 1: 2 880 (výkres č. 5)
- Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch, v mierke 1: 2 880 (výkres č. 6)

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy

Dôvody obstarania územného plánu

Obec Kynceľová bola v roku 1971 pripojená k mestu Banská Bystrica. Pre územie obce bol spracovaný Územný plán aglomerácie Banská Bystrica, ktorý bol schválený vládou SSR č. 262/1976 zo dna 15. septembra 1976. Pre obec Kynceľová táto doteraz platná územnoplánovacia dokumentácia už nevyhovuje potrebám obce, ktorá sa v roku 1990 znovu osamostatnila.

Hlavné ciele riešenia

Cieľom územného plánu obce Kynceľová je v zmysle ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia v rozsahu katastrálneho územia obce, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území. Hlavným cieľom rozvoja územia bolo navrhnuť optimálny rozvoj obce na nasledujúcich minimálne 20 rokov, a osobitne:

- navrhnuť plochy pre novú obytnú zástavbu
- navrhnuť chýbajúcu občiansku a technickú vybavenosť
- navrhnuť plochy pre malovýrobu
- vytvoriť podmienky pre zvýšenie zamestnanosti obyvateľov v obci
- navrhnuť optimálny spôsob pre zber, triedenie a likvidáciu odpadov, navrhnuť sanáciu divokých skládok odpadov
- rešpektovať ekostabilizačné plány v riešenom území a navrhnuť opatrenia na zvýšenie jeho ekologickej stability

Strategický cieľ rozvoja obce, obsiahnutý v aktuálnom programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Kynceľová, je východiskom aj pre územný plán obce. Je formulovaný v nasledovnom znení: „Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Kynceľová, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ľahkej priemyselnej výroby a poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci a v jej blízkom okolí. Bude ochraňovať prírodné hodnoty v rámci regiónu Pod Pánskym dielom. V oblasti cestovného ruchu vytvorí podmienky pre šírenie tradičných kultúrnych hodnôt. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby.“

Určenie problémov na riešenie

V riešenom území okrem potenciálov rozvoja boli identifikované aj negatívne javy, problémy a deficity, ktoré je potrebné riešiť, resp. v navrhovanom riešení zohľadniť:

- nevyhovujúci stav a parametre niektorých miestnych komunikácií
- nevyhovujúci stav cesty III. triedy č. III/2419
- absencia chodníkov pozdĺž cesty III. triedy v zastavanom území
- hluková záťaž obytného územia z cesty do Banskej Bystrice
- absencia cyklistických trás (chýbajúce spojenie cyklotrasou do Banskej Bystrice)
- slabá ponuka občianskej vybavenosti v obci v segmente obchodu a komerčných služieb
- nevyhovujúci stav verejných budov
- nevyhovujúci stav verejných priestranstiev a verejnej zelene
- chýbajúci zberný dvor a kompostovisko
- nedostatočná kapacita cintorína
- chýbajúce parkoviská (pri obecnom úrade, cintoríne)
- nedostatok možností pre športovo-rekreačné aktivity v obci
- relatívne nízka ekologická stabilita územia, katastrálne územie je úplne odlesnené
- prírodné limity: početný výskyt zosuvov, povodňové ohrozenie

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Doterajší územný plán pre obec Kynceľová predstavuje Územný plán aglomerácie Banská Bystrica z roku 1976, v znení zmien a doplnkov. Vzhľadom na zmenené sociálno-ekonomické podmienky je táto územnoplánovacia dokumentácia zastaraná a nevyhovuje aktuálnym požiadavkám obce Kynceľová.

Územný plán aglomerácie Banská Bystrica bol schválený vládou SSR č. 262/1976 zo dňa 15.9.1976. Táto územnoplánovacia dokumentácia neuvažovala s rozvojom vtedajšej miestnej časti Kynceľová.

Doplnok č. 1 bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva v Kynceľovej v roku 2000 (bližšie údaje sa nepodarilo nájsť).

Doplnok č. 2 bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva v Kynceľovej č. 50/2001 zo dňa 10.12.2001.

Zmena a doplnok č. 3 boli schválené uznesením obecného zastupiteľstva v Kynceľovej č. 44/2005 zo dňa 07. 10. 2005. Dokumentácia riešila celé územie obce Kynceľová v rozsahu územného plánu obce. Navrhoval sa tu rozvoj individuálnej bytovej výstavby západne od zastavaného územia, ako aj pri potoku. Súčasne sa pri potoku navrhovala parková úprava.

Doplnok č. 4 bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva v Kynceľovej č. 18/2008 zo dňa 24. 04. 2008. Navrhoval veľký športový areál západne od obce (v územnej lokalite č. 15) a rozšírenie existujúceho výrobného územia (v územnej lokalite č. 16).

Zmeny a doplnky č. 5 boli schválené uznesením obecného zastupiteľstva v Kynceľovej č. 22/2014 zo dňa 25. 06. 2014. Riešil zmenu funkcie pôvodne navrhovanej parkovej úpravy pri Selčianskom potoku (územnej lokality č. 2) na obytnú funkciu.

Zmeny a doplnky č. 6 boli schválené uznesením obecného zastupiteľstva v Kynceľovej č. 332019 zo dňa 26. 09. 2019. Týkajú sa aktualizácie záväznej časti podľa jednotlivých zmien a doplnkov. Upravovali sa regulatívy priestorového územia v podkapitolách C.2.6, C.2.7, C.4.

Koncepcia rozvoja obce založená uvedenou územnoplánovacou dokumentáciou je však v zásade životaschopná a bolo možné z nej vychádzať aj v návrhu novej koncepcie rozvoja obce. Za čiastočne aktuálny bolo možné považovať návrh rozširovania obytného územia severozápadným smerom podľa zmien a doplnkov č. 3 a tiež v záhradách smerom k Selčianskemu potoku podľa zmien a doplnkov č. 5. Prevzatý bol aj návrh rekreačného územia podľa doplnku č. 4 a zostávajúcu časť navrhovaného rozšírenia výrobného územia. Ďalej boli v textovej časti zapracované relevantné regulatívy priestorového územia zo zmien a doplnkov č. 6.

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Zadanie na územný plán obce Kynceľová bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Následne bolo posúdené Okresným úradom Banská Bystrica a bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva v Kynceľovej č. 21/2020 zo dňa 24. 06. 2020.

Riešenie návrhu územného plánu obce Kynceľová je v plnej miere v súlade so zadaním. Súčasne sleduje naplnenie cieľov a požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – SMERNÁ ČASŤ

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Hranice riešeného územia

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. katastrálnym územím Kynceľová. Má výmeru 116,8 ha. Hustota osídlenia dosahuje 320 obyvateľov na km², čo je výrazne nad úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./km²).

Obec Kynceľová sa nachádza v Banskobystrickom kraji, v okrese Banská Bystrica. Kynceľová sa rozprestiera v kotline pod Nízkymi Tatrami, na pravom brehu Selčianskeho potoka. Územie obce susedí s mestom Banská Bystrica (katastrálne územia Sásová, Banská Bystrica, Senica), s obcami Nemce a Selce. Riešené územie teda hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- na západe s k.ú. Sásová
- na juhozápade s k.ú. Banská Bystrica
- na juhu a východe s k.ú. Senica
- na severe s k.ú. Selce a s k.ú. Nemce

Katastrálne hranice na severe a východe tvoria vodné toky Selčiansky potok a Nemčiansky potok. Selčiansky potok súčasne oddeľuje zástavbu obcí Kynceľová a Selce. Inde prebiehajú katastrálne hranice poľnohospodárskou pôdou bez nápadných ohraničujúcich prvkov.

Geografický opis územia

Reliéf

Riešené územie z hľadiska geomorfologického členenia patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie, celku Zvolenská kotlina a podcelku Bystrické podolie.

Reliéf je pahorkatinný, s rozpätím nadmorskej výšky od 370 do 450 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje na hranici s k.ú. Nemce pri Nemčianskom potoku, najvyššiu pod vrcholom Bánaša. Stred obce je vo výške 380 m n.m.

Horninové prostredie

Výplň Zvolenskej kotliny tvoria bazálne zlepence, tufitické íly a okruhliaky kryštalickej druhornatých a paleogénnych hornín, ako aj pliocénna štrková formácia. Vyskytujú sa tu početné zlomové poruchy. Vývin povrchu Zvolenskej kotliny podmienili tektonické pohyby, vplyvom ktorých vzniklo intenzívne rozčlenenie vyššie položeného dna kotliny

pomerne hustou sieťou dolín na nepravidelne usporiadané chrbty. Rozčlenené sú najmä pliocénne uloženiny (štrky, piesky, íly, tufity a iné) a čiastočne aj staršie jazerné a riečne sedimenty. Lokalitu Bánoš tvorí komplex zosuvných más - povrchovú vrstvu rôznej mocnosti o priemernej hĺbke 4,5 m tvoria deluviálne íly až ílovité hliny. Sú prevažne svetlohnedej, inde sivej až sivozelenej farby. Miestami pravdepodobne vplyvom pôsobenia podzemnej vody majú rozvetralé ílovce charakter silno piesčitého ílu bez náznaku pôvodnej vrstevnatosti. Zároveň v zosuvnej mase bolo možné rozpoznať navetralé neogénne ílovce charakteru silne piesčitého ílu sivej až sivohnedej farby. Často tu boli pozorované náznaky pôvodnej vrstevnatosti a hrdzavé záteky po presakovaní podzemnej vody. V niektorých prieskumných dielach boli zistené vrstvy ílovitého štrku o mocnosti 1-2 m v rôznych hĺbkach. Prevažne sa valúny štrku nedotýkajú a majú približne rovnakú veľkosť 7-10 cm. Komplexom terciálnych ílovcov - pod telesom zosuvu boli zistené pôvodné terciálne sedimenty, skladajúce sa zo striedania tenkých vrstvičiek ílovcov 2-3 cm oddelených jemnými vrstvičkami piesku 1-2 mm.

Údaje o pôdnych typoch sú v kap. 2.16.

Hydrologické pomery

Územie obce hydrograficky patrí do vrchovinno-nízinnej oblasti. Pre vodné toky je charakteristický dažďovo-snehový typ režimu odtoku s najvyšším prietokom v marci; v septembri býva hladina miestnych vodných tokov najnižšia.

Z hydrologického hľadiska spadá riešené územie do povodia rieky Hron. Hranice riešeného územia tvoria vodné toky Selčiansky potok a Nemčiansky potok. Selčiansky potok (ČHP 4-23-02, č. toku 139) je zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky podľa vyhlášky č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenska (Šuba 1988) patrí riešené územie do hydrogeologického rajónu MG 077 Mezozoikum a paleozoikum Starohorských vrchov a severnej časti Zvolenskej kotliny.

Zásoby podzemnej vody v riešenom území sú nevýznamné. Viazu sa na svahové poruchy.

Klimatické pomery

Podľa klimaticko-geografického členenia sa riešené územie nachádza na rozhraní teplej oblasti a mierne teplej oblasti, okrskov T7 (teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou) a M7 (mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový).

Údolie Hrona až po južný okraj obce tvorí okrsk teplý, mierne vlhký s chladnou zimou. Počet letných dní s maximálnou teplotou vzduchu 25°C a vyššou je viac ako 50. Vlahovú bilanciu pôdy za vegetačné obdobie charakterizuje index zavlaženia 0 - 60, čo vyjadruje oblasť mierne vlhkú. S pribúdajúcou nadmorskou výškou smerom severným sa už

prejavuje mierne teplá oblasť podhoria charakteristická počtom teplých dní pod 50 s priemernou teplotou v júli nad 16°C a vyšším indexom zavlaženia.

Tab.: Priemerné mesačné teploty v °C – stanica Vígľaš-Pstruša

Ročný priemer	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
7,7	-4,2	-1,6	2,7	8,2	12,8	16,3	17,7	17,0	13,1	8,0	3,4	-1,4

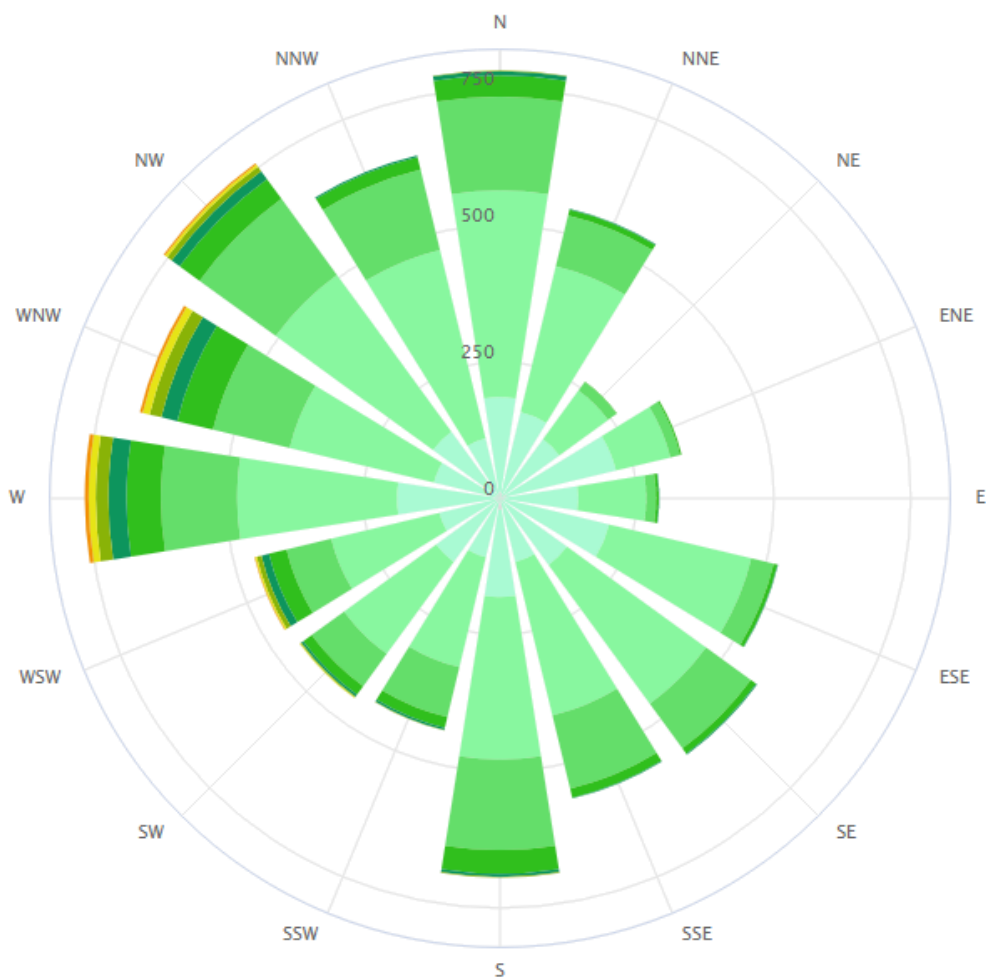
Zdroj: SHMÚ

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v mm – stanica Vígľaš-Pstruša

Ročný priemer	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
609	34	35	34	43	56	80	74	60	48	44	53	47

Zdroj: SHMÚ

Obr.: Veterná ružica

Zdroj: www.meteoblue.com

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú predovšetkým orografické pomery. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami riešené územie spadá do kategórie mierne inverzných polôh.

Vegetácia

Z hľadiska fyto geografického členenia riešené územie patrí do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresu Slovenské stredohorie.

Potenciálna prirodzená vegetácia je taká vegetácia, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. Riešenému územiu podľa Atlasu krajiny (2002) prísluší ako jednotka potenciálnej prirodzenej vegetácie karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*). Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesy boli úplne nahradené poľnohospodárskou pôdou. Lesné pozemky sa v riešenom území nenachádzajú.

Nelesná drevinová vegetácia sa nachádza na trvalých trávnych porastoch, pozdĺž medzí a poľných ciest, vo výmoľoch a v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajnotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufrčná, hydrická, atď. Drevinová skladba je rôznorodá a závisí od polohy a nadmorskej výšky. Líniový doprovod vodným tokom vytvárajú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrby (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha (*Padus avium*). Stromoradia pozdĺž poľných ciest v nižších polohách tvoria čerešňa vtáčia (*Prunus avium*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), vrba popolavá (*Salix cinerea*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), miestami sa vyskytuje aj brest horský (*Ulmus glabra*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). V rámci krovinnej etáže sa často vyskytujú svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), krušina jelšová (*Frangula alnus*), ruža šíповá (*Rosa canina*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*), zemolez čierny (*Lonicera nigra*), čremcha strapcovitá (*Padus racemosa*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), vtáci zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*). Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci trvalých trávnych porastov.

Trvalé trávne porasty predstavujú spoločenstvá stepného charakteru – lúky a pasienky. V riešenom území predstavujú dominantné využitie poľnohospodárskej pôdy. Vytvárajú

rozsiahle plochy, členené nelesnou drevinovou vegetáciou. Trvalé trávne porasty majú výmeru 52,1 ha, t.j. 44,6 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Orná pôda má len minoritný podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy. Agrocenózy na ornej pôde vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu. Kolektivizáciou boli pôvodne menšie pásové políčka zlúčené do väčších celkov. Orná pôda má výmeru 34,1 ha, t.j. 29,2 % z celkovej výmery riešeného územia.

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Nenachádzajú sa tu plochy verejnej zelene - okrem menšej plochy pri obecnom úrade s výsadbou líp, smrekov, jedle a tuje. Záhrady majú celkovú výmeru 8 ha, čo predstavuje 6,9% z celkovej výmery katastrálneho územia.

Tab. Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územie Kynceľová

Druh pozemku	výmera v m ²
orná pôda	340939
chmeľnice	0
vinice	0
záhrady	80405
ovocné sady	0
trvalé trávne porasty	521008
lesné pozemky	0
vodné plochy	12332
zastavané plochy a nádvorcia	182795
ostatné plochy	30380
spolu – k.ú.	1167859

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk (2020)

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov 2004 (VZN BBSK č. 4/2004), zmien a doplnkov č. 1/2007 (VZN BBSK č. 6/2007), zmien a doplnkov 2009 (VZN BBSK č. 14/2010) a zmien a doplnkov 2014 (VZN BBSK č. 27/2014), sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a

obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie, ktoré je potrebné rešpektovať:

V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.3. podporovať rozvoj kvartérnych centier, predovšetkým v aglomeráciách s najväčším predpokladom zabezpečiť rozvoj kvartérnych aktivít – banskobystricko-zvolenská aglomerácia.
- 1.4. podporovať rozvoj ťažísk osídlenia
  - 1.4.1. podporovať ako ťažiská osídlenia najvyššej - prvej úrovne: banskobystricko-zvolenské ťažisko osídlenia ako aglomeráciu najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu,
- 1.5. Podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí.
- 1.7 V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
  - 1.7.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka v znení prírodných a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov
  - 1.7.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov
  - 1.7.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
  - 1.7.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života

V oblasti hospodárstva

- 2.1 vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj;
- 2.1.2. podporovať prednostné využívanie existujúcich priemyselných a poľnohospodárskych areálov formou ich rekonštrukcie, revitalizácie a zavádzaním nových technológií, šetriacich prírodné zdroje, ktoré znižia

množstvo vznikajúcich odpadov a znečisťovanie životného prostredia, prípadne budú odpady zhodnocovať,

- 2.2.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
- 2.2.6. zabezpečiť ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd v kraji a ochranu viníc Stredoslovenskej vinohradníckej oblasti pred ich zástavbou,
- 2.2.7 vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd
- 2.2.10 stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd a ich ochranu uskutočňovať ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia
- 2.3.1 pri rozvoji priemyslu podporovať a uprednostňovať princíp rekonštrukcie, sanácie a intenzifikácie využívania existujúcich priemyselných zón, areálov a plôch, prípadne aj objektov,
- 2.4.3 revitalizovať územia existujúcich priemyselných areálov,
- 2.4.4 vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania
- 2.4.7 diverzifikovať odvetvovú a ekonomickú základňu miest a regiónov a podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1 usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky
- 3.1.6. pre dosiahnutie strategického cieľa a špecifických cieľov rozvoja cestovného ruchu v kraji je v plánovaní a regulácii územného rozvoja potrebné za prioritné považovať:
  - vedomostno-poznávacie štruktúry: GEOPARKY - Banskoštiavnický, Banskobystrický, Novohradský,
- 3.2. Udržiavať a skvalitňovať podmienky a vybavenosť pre krátkodobú vnútromestskú a prímestskú rekreáciu:
  - 3.2.3. podporovať vytváranie pohybových, relaxačných a vedomostno-poznávacích aktivít v záujmových územiach miest,

- 3.15 vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny
- 3.16 Využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.
- 3.21 Podporovať rozvoj krátkodobej a prímestskej rekreácie obyvateľov mestských sídiel.

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

- 4.5 Rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability
- 4.7 Uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené platnou legislatívou:
  - 4.7.1 zákonom o ochrane prírody a krajiny pre kategórie a stupne ochrany chránených území
  - 4.7.2 zákonom o lesoch
  - 4.7.3 zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
- 4.8 Zosúladiť trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry s prvkami ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť ich vhodným trasovaním, prípadne budovaním funkčných ekoduktov.
- 4.9 Eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečných prekážok v tokoch...).
- 4.10 Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice)
- 4.11 Zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej
- 4.12 Zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehy vrátane brehových porastov a lemov, zvýšiť rôznorodosť príbrežnej zóny (napojenie odstavených ramien, zachovanie sprievodných

brehových porastov) s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov s prioritou udržania biodiverzity a vitality brehových porastov vodných tokov

- 4.17 Zabezpečovať trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických črt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania alebo ľudskej aktivity.

V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.4 Utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní pamiatkového fondu, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. Obdobne vytvárať podmienky pre ochranu pamätihodností miest a obcí a spolupracovať s orgánmi samosprávy miest a obcí.
  - 5.4.5. podporovať iniciatívu obcí na vytváranie a odborné vedenie evidencie pamätihodností jednotlivých obcí ako významného dokumentu o kultúrnom dedičstve a histórii špecifických regiónov na území Banskobystrického kraja.
- 5.13 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia strednej a južnej časti územia kraja.
- 5.14 Rešpektovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1.38 pri rekonštrukcii ciest II. a III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás
- 6.1.47 zabezpečiť pre cesty I., II. a III. triedy územnú rezervu pre ich výhľadové šírkové usporiadanie
- 6.9.1 podporovať rozvoj nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy

V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1.11 postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov b) prioritnou výstavbou kanalizácií s ČOV v obciach ležiacich v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov, prípadne v ich blízkosti,
- 7.1.12 v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov a zvýšia retenčnú kapacitu územia, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových línií a zariadení na

prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu, obnovu inundačných území,

- 7.1.13 v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami
- 7.1.14 akceptovať pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií v súlade s platnou legislatívou o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, pásma ochrany vodárenských zdrojov v súlade s vodným zákonom, ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v súlade so zákonom o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o regulácii v sieťových odvetviach,
- 7.2.12 v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle platnej legislatívy
- 7.3.1. prednostne využívať zemný plyn na zásobovanie lokalít teplom, s cieľom znížiť miestnu záťaž znečistenia ovzdušia,
- 7.3.5 podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike...
- 7.6.2 v podrobnejších dokumentáciách, resp. v územných plánoch obcí, zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s budovaním systému na triedenie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov

V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 8.3.4 podporovať vytvorenie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti a starostlivosti o dlhodobo chorých a zdravotne ťažko postihnutých.

V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.1 Podpora realizácie národných, regionálnych a lokálnych programov zameraných na znižovanie produkcie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, ich podrobné rozpracovanie a realizácia v podmienkach Banskobystrického kraja, realizovať a implementovať všetky environmentálne programy a následne ich premietnuť do dokumentácii na nižších úrovniach.
- 9.2. Plniť opatrenia vyplývajúce zo schválených programov na zlepšenie kvality ovzdušia a akčných plánov na zlepšenie kvality ovzdušia v oblastiach riadenia kvality ovzdušia Banskobystrického kraja a opatrenia vyplývajúce z Programu hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2007-2013.
- 9.9 Pri posudzovaní územnotechnických podmienok a projektovej príprave nových trás a zariadení dopravnej infraštruktúry zhodnotiť kvalitu územia a zabezpečiť

jeho trvalú ochranu v ich okolí pred hlukom, infrazvukom a vibráciami v zmysle platnej legislatívy.

- 9.10 V rámci spracovania nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN O, ÚPN Z) v jednotlivých oblastiach, podľa účelu ich využitia, určiť stupeň radónového rizika
- 9.11 Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou

V oblasti zariadení civilnej ochrany

- 12.1. V záujme plnenia úloh a opatrení civilnej ochrany obyvateľstva v oblastiach sídelného rozvoja a priemyselných parkov rešpektovať povinnosť výstavby ochranných stavieb pre ukrytie obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v súlade s platnou legislatívou,
- 12.2. Ochranné stavby pre ukrytie obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti navrhovať podľa Analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí a budovať ich v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku civilnej ochrany obyvateľstva.

2.3 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy

Obec Kynceľová patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Banská Bystrica a Banskobystrického kraja. Okres Banská Bystrica má rozlohu 809 km² a 111 242 obyvateľov.

Obec Kynceľová patrí do banskobystricko-zvolenského ťažiska osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu s rozvinutými aglomeračnými väzbami. Údolím Hrona prechádza pohrónská rozvojová sídelná os celoštátneho významu Brezno – Banská Bystrica – Zvolen – Žiar nad Hronom. Obec Kynceľová bezprostredne susedí s Banskou Bystricou - jej miestnymi časťami Sásová a Senica.

Mesto Banská Bystrica poskytuje vyššiu občiansku vybavenosť, ako aj pracovné príležitosti. Samotná obec v rámci aglomerácie plní obytnú funkciu bez významnejších priemyselných alebo poľnohospodárskych výrobných aktivít. Podľa ÚPN VÚC Banskobystrický kraj obec Kynceľová nemá v sídelnej hierarchii významnejšiu úlohu. Od 70. rokov 20. storočia bola súčasťou mesta Banská Bystrica. Ani v súčasnosti nemá vlastné záujmové územie, ale je súčasťou záujmového územia krajského mesta, čo reflektuje aj ÚPN mesta Banská Bystrica. V územnom pláne obce Kynceľová sú preto naznačené väzby primárne na Banskú Bystricu. Tieto väzby sú dôležité z dôvodu prepojenia dopravnou a technickou infraštruktúrou.

Navrhovaný severný obchvat obce Kynceľová by sa mal napojiť na okružnú komunikáciu, naplánovanú v územnom pláne mesta Banská Bystrica.

Obec Kynceľová patrí do „Mikroregiónu obcí Pod Panským Dielom“. Hlavným cieľom združenia obcí je spoločnými silami podporovať rozvoj cestovného ruchu na jeho území, tvorbu a ochranu životného prostredia, rozvoj súkromného podnikania, školstva, kultúry, športu a ochranu kultúrnych pamiatok. Členmi tohto združenia sú okrem Kynceľovej obce Baláže, Nemce, Podkonice, Priechod, Selce, Slovenská Ľupča a Špania Dolina.

2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia.

Obec Kynceľová v 19. storočí patrila medzi veľmi malé obce. V dlhodobom časovom úseku sa počet obyvateľov obce postupne zvyšuje. Obdobím populačnej stagnácie bola len 1. polovica 20. storočia. K najvýraznejšiemu rastu dochádza až po osamostatnení sa od Banskej Bystrice, keď sa v obci začala nová výstavba rodinných domov vo väčšom rozsahu. Po roku 2000 počet obyvateľov obce dosahuje historické maximum okolo hranice 400 obyvateľov. V poslednej dekáde však počet obyvateľov stagnuje.

V sledovanom 10-ročnom období rokov 2010 – 2019 bola v zásade vyrovnaná migračná bilancia aj bilancia prirodzeného pohybu. Do obce sa prisťahovalo 86 obyvateľov, odsťahovalo sa 94 obyvateľov. V rovnakom období sa narodilo 28 obyvateľov a zomrelo 31 obyvateľov. Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	114
1880	113
1890	137
1900	148
1910	160
1921	164
1930	167
1940	143
1948	119
1961	144
1970	203
1980	235
1991	258
2001	334
2011	386

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Z hľadiska prognózovania budúceho demografického vývoja má vysokú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov z roku 2011 dosahuje za celú obec hodnotu 98. Podľa všeobecnej interpretácie, až hodnoty výraznejšie nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o stagnujúci typ populácie.

Najväčší nárast v období rokov 2001 – 2011 zaznamenal segment obyvateľstva v produktívnom veku. V roku 2011 predstavoval jeho podiel až 73,3%. Znamená to, že humánný potenciál ekonomického rozvoja v súčasnosti dosahuje vrchol, čo sa prejavuje aj investíciami generácie v produktívnom veku do individuálnej bytovej výstavby.

Tab. Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	386
z toho muži	198
z toho ženy	188
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	51
Počet obyvateľov v produktívnom veku	283
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (65+)	52

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab. Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zomrelých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2010	3	1	12	14	396
2011	3	7	9	5	385
2012	3	4	11	9	386
2013	2	2	6	12	380
2014	4	6	13	15	376
2015	1	4	5	11	367
2016	4	1	4	8	366
2017	2	3	7	5	367
2018	4	1	8	7	371
2019	2	2	11	8	374
Spolu	28	31	86	94	

Zdroj: ŠÚSR

V budúcnosti predpokladáme pokračovanie trendu presunu časti obyvateľstva z miest do okolitých vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dostupnosťou. Tieto predpoklady obec Kynceľová spĺňa. Preto v nasledujúcich 15 - 20 rokoch prognózujeme rast počtu obyvateľov na viac ako 630 obyvateľov. Na tento predpokladaný cieľový stav je dimenzovaná aj návrhová kapacita rozšírenia obytného územia.

Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov infraštruktúry.

Skladba obyvateľov podľa národnosti a vierovyznania

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby homogénne. K slovenskej národnosti sa hlási 98,9 % obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou).

Z hľadiska štruktúry náboženského vyznania je zloženie obyvateľstva heterogénne. Obyvateľstvo je fragmentované na tri približne rovnako veľké skupiny – obyvateľov hlásiacich sa k rímskokatolíckej cirkvi, evanjelickej cirkvi a.v. a obzvlášť významný je podiel obyvateľov bez vyznania alebo s nezisteným vyznaním. V súčasnosti majú najväčšie zastúpenie obyvatelia hlásiaci sa k rímskokatolíckej cirkvi (33,7%).

Tab. Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	iná	nezistená
	367	7	12

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab. Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	130	105	25	100	26

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhovaný rozvoj obce nebude mať vplyv na národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 49%.

Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 125 obyvateľov, v sekundárnom sektore (priemysel) pracovalo 44 obyvateľov a len 9 v primárnom sektore (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo). V posledných dekádach výrazne rastie podiel terciárneho sektora na zamestnanosti, na úkor primárneho a sekundárneho sektora.

V obci nie niekoľko podnikateľských subjektov s počtom zamestnancov v prevádzke od 10 do 50 zamestnancov (ENVIGEO, a.s., Becker Slovakia s.r.o., LB – DREVEX s.r.o., POLLUX-PLUS, s.r.o.). Spolu je v obci vytvorených asi 150 pracovných miest.

Za ekonomickými aktivitami mimo obec odchádzalo 156 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívnych v roku 2011 predstavovalo 82,5%. Cieľovým miestom odchádzky je Banská Bystrica.

Tab. Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	189
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	49
pracujúci (okrem dôchodcov)	154
pracujúci dôchodcovia	8
osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	7
nezamestnaní	24
študenti	42
osoby v domácnosti	2
dôchodcovia	81
príjemcovia kapitál. príjmov	0
iná a nezistená	12
deti do 16 rokov	56

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhované riešenie počíta s rastom pracovných príležitostí v obci. Predpokladá sa vznik nových pracovných miest v sekundárnom sektore, najmä však v službách - v súvislosti s návrhom centrum voľného času. Presný počet nových pracovných miest nie je možné vyčíslieť. Predpokladá sa, že by mohol byť priamo úmerný rastu počtu obyvateľov obce v produktívnom veku. Pre účely kapacitných bilancií sa v navrhovanom centre voľného času počíta s 32 zamestnancami a vo výrobe (sekundárnom sektore) s 30 novými pracovnými miestami,

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla

Urbanistickú kompozíciu sídla determinuje hlavná kompozičná os, ktorá prebieha paralelne so Selčianskym potokom a predstavuje ju cesta III. triedy č. III/2419. Na tejto osi sa zoskupovala zástavba v podobe obojstrannej cestnej radovej dediny. Iné kompozičné osi nie sú vyprofilované. Kompozičným jadrom je centrum obce s historickým pôdorysom uličnej zástavby s historickou dominantou - zvonickou. Náznakovo sa v tomto mieste formuje menej výrazná priečna os.

V posledných rokoch dochádza k výraznejšiemu rozširovaniu zástavby v nových uliciach kolmých na túto os. Túto založenú koncepciu navrhované riešenie ďalej rozvíja. Navrhuje pokračovanie zástavby nad hlavnou kompozičnou osou, ktorú bude akcentovať paralelná ulica na vyššej výškovej úrovni. Po jej dobudovaní by mala plniť funkciu sekundárnej kompozičnej osi. Navrhuje sa na nej aj uzlový priestor s občianskym vybavením. Kompozičná osnova sa návrhom doplní o navzájom prepojenú sieť nových ulíc, ktoré nadviažu na existujúce ulice ako ich priame pokračovanie. Navrhované riešenie prispieva k sformovaniu mimoriadne kompaktného pôdorysu obce.

V navrhovaných rozvojových plochách na západnom okraji obce by sa nová výstavba mala povoľovať v nadväznosti na existujúcu zástavbu tak, aby nedošlo k vytváraniu stavebných enkláv vzdialených od existujúcej zástavby.

Prírodné podmienky (reliéf, zosuvy, vodné toky) významnou mierou determinujú možnosti ďalšieho územného rozvoja obce. Výstavba na území s výskytom stabilizovaných a potenciálnych zosuvov je podmienená uskutočnením inžinierskogeologického prieskumu. Najvýznamnejším limitujúcim prvkom z hľadiska navrhovaného rozsahu zástavby však bola trasa vysokotlakového plynovodu, ktorá vymedzila severnú a západnú hranicu pre novú zástavbu. Z juhu je rozsah obytnej zástavby ohraničený cestou III/2432. Cesta súčasne predstavuje hranicu medzi rôznymi typmi zástavby. Oddeluje obytné územie od výrobného územia a navrhovaného rekreačného územia.

Súčasná zástavba obce je tvorená prevažne zástavbou rodinných domov z obdobia druhej polovice 20. storočia, ktorá takmer úplne nahradila pôvodnú zástavbu. V mieste hlavného uzlového priestoru a v časti s fragmentmi pôvodnej zástavby pozdĺž cesty vymedzujeme centrálnu zónu obce. Navrhujeme uskutočniť jej komplexnú revitalizáciu, s úpravami a dotvorením verejných priestranstiev. Zámerom je vytvoriť tu plnohodnotné centrum, ktoré by sa svojimi estetickými hodnotami mohlo stať nositeľom identity obce. Pre tento účel je potrebné revitalizovať plochy zelene okolo obecného úradu a zachovať ich bez zástavby.

Pri náhrade a prestavbe objektov je potrebné dodržať založenú uličnú a stavebnú čiaru, zladiť architektonické riešenie stavieb (tvar striech, podlažnosť a pod.) s okolitými stavbami. V navrhovaných rozvojových plochách osadzovať rodinné domy podľa uličnej čiary vo vzdialenosti minimálne 5 m od okraja vozovky miestnej komunikácie.

Za účelom zachovania vidieckeho charakteru zástavby a jej konzistentnosti je regulovaná výšková hladina zástavby. Regulácia sa vzťahuje na existujúcu i navrhovanú zástavbu. Na väčšine územia obce sú povolené maximálne dve nadzemné podlažia.

Na prekrytie domov sa odporúčajú sedlové strechy, prípadne valbové, polvalbové a stanové strechy, so sklonom od 30° do 45°. Nevhodné sú ploché, pultové a manzardové strechy. Použité by mali byť tradičné materiály striech. Taktiež by sa v obytnej zástavbe malo vylúčiť budovanie súvislých nepriehľadných oplotení vyšších ako 1,5 m a vyššie konštrukcie budovať len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene. V prípade rodinných domov by súvislá zastavaná plocha jedného objektu nemala prekročiť 200 m². Samostatne stojace rodinné domy by sa mali budovať na pozemkoch s minimálnou veľkosťou 500 m², v plochách na západnom okraji obce sa odporúča minimálna veľkosť pozemku 1000 m². Skupinové formy zástavby, ako napr. dvojdomy, radovú zástavbu nie je v obci vhodné realizovať.

2.5.2 Konceptia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Pôvodná štruktúra pasienkov, polí a drevinovej vegetácie so sieťou poľných ciest bola v nedávnej minulosti porušená kolektivizáciou a sceľovaním pozemkov do veľkoplošných pôdnych celkov. Krajina je až na sprievodnú vegetáciu tokov zbavená pôvodného

vegetačného krytu a človekom je dlhodobo obhospodarovaná a pretváraná, čím stratila svoju prirodzenú mozaikovitosť.

V krajinnej štruktúre prevažujú horizontálne prvky (pasienky, polia, líniové stavby dopravy a elektrických sietí). Terén mierne stúpa od vodných tokov a formuje nevýrazné chrbty. Krajina sa javí pre pozorovateľa ako otvorená. Výrazná je najmä silueta Nízkyh Tatier, keďže obec leží na styku pahorkatiny a predhoria Nízkyh Tatier.

Prevládajúcim krajinným prvkom v okolí obce je poľnohospodárska pôda s minimálnym zastúpením vyššej drevinovej vegetácie. Ide o monotónny prvok s nízkou estetickou hodnotou, taktiež jeho krajinostabilizačná hodnota je nízka.

Pozitívnymi prvkami scenérie krajiny sú vodné toky so sprievodnou vegetáciou. Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajinnej štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie neutrálne pôsobiacich prvkov (pôda bez vegetácie, vidiecka zástavba). Rušivo pôsobiace prvky reprezentujú najmä početné koridory elektrických vedení VN a VVN, ktoré križujú riešené územie. Do istej miery sú nimi aj výrobné areály. Z vyššie položených častí katastrálneho územia je vnímateľná silueta mesta Banská Bystrica, hlavne jej miestna časť Sásová so sídliskovou zástavbou.

V odlesnenej krajine je potrebné posilniť a revitalizovať existujúcu líniovú zeleň. Navrhujeme rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou líniovej zelene – stromoradií a alejí. Líniovú zeleň navrhujeme nielen na zabezpečenie pôdochranných funkcií (eliminácia vodnej erózie, stabilizácia zosuvov) a hygienických funkcií (ochrana pred negatívnymi vplyvmi dopravy a výroby), ale aj ako kompozičný prvok, na ohraničenie pôdných celkov a ich rozdelenie do menších plôch, lepšie vystihujúcich tradičné krajinné štruktúry. Líniová zeleň by mala byť dostatočne štruktúralne členitá a druhovo bohatá.

V navrhovanom riešení sa pozornosť venuje aj sídelnej zeleni. V navrhovaných hlavných obytných uliciach sa počíta s výsadbou líniovej (alejovej) zelene. V obytnom území by sa mali dobudovať aj menšie plochy verejnej zelene. Rozsiahle nové plochy sídelnej zelene sa plánujú pri cintoríne a navrhovanom centre voľného času.

2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu

Kultúrno-historické hodnoty sú odrazom historického vývoja obce. Prvá historická zmienka sa datuje od roku 1435 pod názvom Kunczalfva. Názov obce sa postupne menil na 1489 Kunczldorf, neskôr Kinczeldorf, v roku 1680 Kinczelowa, rok 1808 Kyncelowa, maďarsky Göncölfalva až po dnešný názov Kynceľová. V 13. storočí bola obec poddanskou obcou na banskobystričskom mestskom teritóriu. Neskôr v rokoch 1496 - 1526 patrila Thurzovcom, potom mestu Banská Bystrica. V roku 1828 sa v dedine nachádzalo 14 domov

a 107 obyvateľov. Ľudia sa zaoberali poľnohospodárstvom a v 18. až 20. storočí povozníctvom. Začiatkom 20. storočia boli ľudia z obce známi ako murári a tesári. V rokoch 1970 - 1990 bola Kynceľová pripojená k mestu Banská Bystrica.

Na území obce Kynceľová sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Nachádzajú sa však architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami - zvonica, budova obecného úradu a gazdovský dom z 19. storočia. Tieto objekty je potrebné zachovať a chrániť.

V zástavbe obce sa zachovali fragmenty pôvodnej zástavby vo forme jednopodlažných domov so sedlovými strechami, pozdĺžne orientovanými do hĺbky parcely. Pri obnove, dostavbe a novej výstavbe je potrebné zachovať objekty z pôvodnej zástavby, rešpektovať jej tvaroslovné prvky a mierku pôvodnej štruktúry zástavby.

Z dôvodu možnej existencie archeologických nálezov na celom riešenom území musí byť v jednotlivých etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi splnená podmienka v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a platnej legislatívy v oblasti pamiatkovej ochrany (v súčasnosti zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, osobitne § 36, ods. 2 a 3). Investor (stavebník) každej stavby vyžadujúcej si zemné práce si od príslušného pamiatkového úradu v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiada stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba, atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezísk, ako aj k porušeniu dosiaľ neevidovaných pamiatok.

2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

- Maximálna výška zástavby
- Maximálna intenzita využitia plôch
- Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Regulatív maximálnej výšky zástavby určuje maximálny počet nadzemných podlaží, vrátane podkrovia. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

Maximálny podiel zastavaných plôch je určený maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy, plochy športovísk. Závazný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Tab. Prehľad regulatívov priestorového usporiadania

Označenie prevládajúceho funkčného územia	Maximálna výška zástavby (počet nadzemných podlaží)	Maximálna intenzita využitia plôch
obytné územie	2 NP	40 %
zmiešané územie	2 NP 3 NP - vzťahuje sa len na polyfunkčné budovy	40 %
rekreačné územie	2 NP	20 %
výrobné územie	3 NP	40 %

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Obec Kynceľová plní primárne obytnú funkciu a obytné územie má dominantný podiel na celkovej výmere zastavaného územia obce. Zastúpená je aj výrobná funkcia. Súčasné funkčné zónovanie obce v plnej miere rešpektujeme a ďalej rozvíjame.

Pre výstavbu nových obytných súborov navrhujeme rozsiahlejšie rozvojové plochy na západnom a severnom okraji obce a v menšom rozsahu aj pri Selčianskom potoku. Vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na bývanie sa využijú priestorové rezervy v zastavanom území, ako aj plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce.

Výrobné prevádzky sa sústreďujú vo viacerých areáloch prevažne na južnom okraji obce. Výrobné územie sa rozšíri na zvyškovú plochu medzi existujúcim výrobným areálom a elektrickým vedením VVN 110 kV. Počíta sa tiež s revitalizáciou hospodárskeho dvora a s

možnosťou využitia aj pre nepoľnohospodársku výrobu.

Pre rekreačné aktivity nadmiestneho významu je navrhovaná rozsiahlejšia plocha centra voľného času - južne od cesty III/2432. V jeho predpolí sa počíta s vytvorením plôch verejnej zelene s parkovými úpravami, resp. zatravnenými plochami. Budú tu umiestnené aj odstavné plochy a plocha pre rozšírenie cintorína. Ide o inak nevyužiteľné územie koridorov vysokotlakových plynovodov a ich bezpečnostných pásiem.

V súvislosti s návrhom rozšírenia obytného územia je potrebné rozširovať aj ponuku funkcií občianskeho vybavenia. Navrhované riešenie počíta so zriadením predškolského zariadenia - materskej školy.

Koncepcia riešenia dopravy počíta s vybudovaním severného obchvatu obce Kynceľová. Nové rozvojové plochy priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie a komunikačný systém. Navrhovaná uličná sieť bude tvoriť ucelené okruhy a prepojí sa s existujúcou uličnou sieťou. Podmieňujúcim predpokladom kolaudácie obytných budov v navrhovaných rozvojových plochách sú vybudované a skolaudované obslužné komunikácie (vrátane konečnej povrchovej úpravy) a skolaudované siete technickej vybavenosti.

Určenie prevládajúcich funkčných území

Územný plán stanovuje súbor regulatívov funkčného využívania územia. V rámci definovaného prípustného funkčného využívania je určené prevládajúce funkčné využívanie, ktoré je rozhodujúce pre zaradenie územia do nasledujúcich prevládajúcich funkčných území:

- obytné územie
- výrobné územie
- rekreačné územie
- zmiešané územie

Obytné územie sú plochy, ktoré sú určené pre obytné domy a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia, napr. garáže, stavby občianskeho vybavenia, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská. Obytné územie obsahuje aj plochy na občianske vybavenie.

Výrobné územie sú:

- plochy určené pre prevádzkové budovy a zariadenia, ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytných, rekreačných a zmiešaných územiach,
- plochy pre priemyselnú výrobu
- plochy pre poľnohospodársku výrobu; vo vidieckych sídlach sa na tejto ploche umiestňujú všetky stavby a zariadenia rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby, ak ich prevádzka nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

Rekreačné územie obsahuje časti územia obce, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej rekreácie bývajúceho obyvateľstva a turistov. Podstatnú časť rekreačných zón musí tvoriť zeleň, najmä lesy a sady, ovocné sady, záhrady a záhradkárske osady, trávne plochy a prípadne aj vodné toky a iné vodné plochy. Do rekreačnej plochy sa môžu umiestniť športové zariadenia, ihriská, kúpaliská, zariadenia verejného stravovania a niektorých služieb, centrá voľného času a zariadenia so špecifickou funkciou.

Zmiešané územie s prevahou plôch pre obytné budovy sú plochy umožňujúce umiestňovanie stavieb a zariadení patriacich k vybaveniu obytných budov a iné stavby, ktoré slúžia prevažne na ekonomické, sociálne a kultúrne potreby obyvateľstva a nemajú negatívny vplyv na životné prostredie, ani výrazne nerušia svoje okolie.

Uvedené definície prevládajúcich funkčných území vychádzajú z ustanovení § 12, ods. 10 – 14 vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Tab. Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číselné označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	prevládajúce funkčné územie (funkcia)
1	0,9496	obytné územie
2	0,8877	obytné územie
3	0,9167	obytné územie
4	0,3426	obytné územie
5	0,4141	obytné územie
6	0,7342	obytné územie
7	0,6245	obytné územie
8	0,6215	obytné územie
9	1,3200	obytné územie
10	0,6794	obytné územie
11	2,1820	obytné územie
12	0,6711	obytné územie
13	1,7560	obytné územie
14	2,4879	obytné územie
15	4,2150	obytné územie
16	0,2955	obytné územie (obč. vybavenosť)
17	0,4313	sídelná zeleň (cintorín)
18	6,7720	rekreačné územie
19	0,4416	výrobné územie
20	0,0984	výrobné územie (zberný dvor)

Prevažná časť zastavaného územia, ako aj väčšina navrhovaných rozvojových plôch pre jeho rozšírenie, sa zaraďuje do obytného územia.

Územný plán obce Kynceľová nevymedzuje žiadnu časť obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny. Pred povoľovaním výstavby v jednotlivých rozvojových plochách je vhodné riešiť umiestnenie stavieb koncepčne v urbanistickej štúdii.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. f) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania. Prípustné funkčné využívanie musí predstavovať väčšinu funkčných plôch príslušného priestorového celku.
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení.
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na prevládajúce funkčné územia, ktoré sú identifikované v komplexnom výkrese podľa grafickej značky príslušného javu. Regulatívy sú určené aj pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby - sídelnú zeleň a voľnú krajinu.

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie

Obytné územie je definované ako plochy bývania, vrátane plôch občianskeho vybavenia. Počíta sa tu so zachovaním, ako aj s novou výstavbou rodinných domov s možnosťou zastúpenia prevádzok základného občianskeho vybavenia a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu maximálnej zastavanej plochy. Navrhovaná rozvojová plocha č. 16 je rezervovaná pre základné občianske vybavenie, vrátane materskej školy.

Obytné územie predstavujú: existujúca obytná zástavba v zastavanom území obce, okrem vymedzenej centrálnej zóny obce, navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 - určené pre výstavbu rodinných domov, navrhovaná rozvojová plocha č. 16 - rezervovaná pre základné občianske vybavenie, vrátane materskej školy.

Tab. Regulácia funkčného využitia pre obytné územie

Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
bývanie v rodinných domoch	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre	bývanie v bytových domoch poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby) – okrem drobnochovu

Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
	obsluhu územia základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – len výrobné služby a remeselné prevádzky so zastavanou plochou do 200 m ² a mimo centrálnej zóny obce ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia	priemyselná výroba (vrátane stavebnej výroby) skladovanie a logistika občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie (centrálnu zónu obce)

Jadrovú časť sídla predstavuje centrálna zóna obce, ktorá má charakter polyfunkčného územia bývania a občianskeho vybavenia. Voľná prieluka je určená pre výstavbu polyfunkčného objektu občianskeho vybavenia s bývaním. V grafickej časti je vymedzená hranicou centrálnej zóny obce.

Tab. Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie

Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
bývanie v rodinných domoch základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží, zberného dvora a kompostoviska) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia bývanie v bytových domoch - len v existujúcich stavbách bez zmien ich objemových parametrov ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia verejná zeleň	poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby) priemyselná výroba (vrátane stavebnej výroby a remeselných prevádzok) skladovanie a logistika občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie

Navrhuje sa komplexne vybavené centrum voľného času so športoviskami a zariadeniami pre šport a rekreáciu (rozvojová plocha č. 18).

Tab. Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie

Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
šport a rekreácia – športové ihriská a zariadenia pre rekreáciu a šport	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia prevádzkové objekty viazané na objekty športu a rekreácie – šatne, hygienické zariadenia občianske vybavenie na podporu športových aktivít (požičovne športových potrieb, občerstvenie, prechodné ubytovanie) verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií	bývanie (okrem ubytovania zamestnancov / správcov a prechodného ubytovania) výroba, sklady iné formy rekreácie, vrátane rekreácie individuálnej chatovej nadradené dopravné a technické vybavenie

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie

Výrobné areály nepoľnohospodárskej výroby a skladov sa zachovávajú, s možnosťou rozšírenia v nadväzujúcej polohe. Hospodársky dvor bývalej farmy je určený na revitalizáciu, s s predpokladom jeho využitia aj pre nepoľnohospodársku výrobu.

Výrobné územie predstavujú: existujúce výrobné areály na južnom a západnom okraji obce, navrhovaná rozvojová plocha č. 19 - určená pre rozšírenie výrobného areálu, navrhovaná rozvojová plocha č. 20 - rezervovaná pre zberný dvor a kompostovisko.

Tab. Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie

Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
nepoľnohospodárska výroba (vrátane stavebnej výroby), výrobné služby (vrátane opravárenských, servisných, komunálnych prevádzok) - bez negatívnych a rušivých vplyvov skladovanie a distribúcia - miestneho významu	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia komerčná administratíva – súvisiaca s prípustným funkčným využívaním odpadové hospodárstvo (zberný dvor, kompostovisko) – len miestneho významu a bez negatívnych vplyvov na životné prostredie, v rozvojovej ploche č. 20 poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby) - len v hospodárskom dvore bývalej farmy, v rozsahu do 50 veľkých dobytčích jednotiek plochy ochrannej a areálovej zelene	priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie skladovanie a logistika vyššieho významu bývanie (okrem ubytovania zamestnancov) šport a rekreácia

Regulácia funkčného využitia pre sídelnú zeleň

Sídelná zeleň nadväzuje na obytné územie a na rekreačné územie. V nadväznosti na obytné územie ju tvorí zeleň vyznačených rozsiahlejších záhrad, ktoré nie sú určené na výstavbu rodinných domov. Ide najmä o záhrady pri Selčianskom potoku. V nadväznosti na navrhované rekreačné územie ju tvorí navrhovaná verejná zeleň a vyhradená (areálová) zeleň, ktorá bude tvoriť predpolie, resp. súčasť areálu centra voľného času. V tomto území je lokalizovaný aj existujúci cintorín a jeho navrhované rozšírenie.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre sídelnú zeleň

Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
záhrady, vrátane hospodárskych objektov v nevyhnutnom rozsahu verejná a vyhradená zeleň	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia ihriská a oddychové plochy – len v rámci plôch verejnej zelene špeciálna zeleň (cintorín), vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb - len existujúci cintorín a v rozvojovej ploche č. 17	všetky ostatné druhy využívania

Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu

Územie voľnej krajiny je intenzívne poľnohospodársky využívané ako trvalé trávne porasty a orná pôda. Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia.

Ide o plochy, ktoré nie sú určené pre zástavbu ani nie sú definované ako sídelná zeleň

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu

Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
poľnohospodárska pôda (trvalé trávne porasty, orná pôda, trvalé kultúry) nelesná drevinová vegetácia, lesné porasty, vodné plochy	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len nevyhnutné vybavenie drobné zariadenia a stavby pre poľnohospodársku výrobu – poľné hnojiská, kompostoviská, prístrešky a pod. doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb ťažba nerastných surovín

2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

2.7.1 Návrh riešenia bývania

Obec Kynceľová v štruktúre osídlenia plní primárne obytnú funkciu. Obytné budovy tvoria väčšinu stavebného fondu. Bytový fond sa sústreďuje v tradičných rodinných domoch.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu až 3,45, čo je výrazne nad priemerom SR aj okresu Banská Bystrica.

Podiel neobývaných bytov predstavuje len 7% z celkového počtu bytov. Ide o mimoriadne nízky podiel, ktorý svedčí o značnom dopyte po bytoch v obci. Hlavným dôvodom neobývanosti bytov je vyšší podiel starších objektov, ktoré sú v zlom stavebno-technickom stave a nie sú prispôbolené moderným štandardom bývania. Tento bytový fond je vhodné rekonštruovať a znovu využiť pre obytné funkcie, prípadne pre rekreačné účely.

Väčšina bytového fondu pochádza z obdobia rokov 1946 - 1990. Výstavba rodinných domov sa po útlme zintenzívnila po roku 2001.

Tab. Počet domov a bytov

domy spolu	100
trvale obývané domy	90
z toho rodinné domy	89
z toho bytové domy	0
z toho iné	1
neobývané domy	10
byty spolu	142
trvale obývané byty spolu	132
z toho v rodinných domoch	104
z toho v bytových domoch	11
z toho iné	13
neobývané byty spolu	10

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab. Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 - 2011
11	50	4	20

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Vzhľadom k vysoko nadpriemernej obložnosti bytov, nízkemu podielu neobývaných bytov, polohe obce v bezprostrednej blízkosti krajského mesta, možno aj v budúcnosti

očakávať vysoký záujem o novú výstavbu v obci zo strany individuálnych stavebníkov. Tieto skutočnosti kladú značné nároky na riešenie obytnej funkcie. Nevyhnutné bolo navrhnúť nové rozvojové plochy pre bývanie s dostatočnou kapacitou.

Pre výstavbu nových obytných súborov navrhujeme rozsiahlejšie rozvojové plochy na západnom a severnom okraji obce. V grafickej časti majú priradené číselné označenie č. 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15. Okrem toho sa navrhuje využitie rozsiahlejších záhrad pri Selčianskom potoku. Tu sa navrhujú rozvojové plochy č. 1, 2, 5, 6 pričom jedna obytná ulica tu už nedávno bola realizovaná. Uvedené návrhy boli prevzaté z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie. Prevzatý bol aj návrh uličnej siete, ktorý bol len mierne upravený na severozápadnom okraji, pri koridore vysokotlakového plynovodu.

Spomedzi rozvojových plôch sú v existujúcom zastavanom území obce lokalizované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4. Ostatné rozvojové plochy sú mimo zastavaného územia. Rozvojové plochy určené pre rozšírenie obytného územia boli rozdelené do dvoch etáp výstavby, na základe predpokladu rôznej náročnosti investičnej prípravy. Rozvojové plochy označené číselným označením sú určené pre I. a II. etapu výstavby. Väčšina rozvojových plôch je zaradená do I. etapy s predpokladom výstavby do roku 2030. Len rozvojové plochy č. 10, 12, 15 sú indikatívne alokované pre II. etapu výstavby. Podmieňujúcim predpokladom výstavby je tu vybudovanie priečnej (okružnej) komunikácie. Výhľadovo je pre ďalšie rozšírenie obytného územia vyčlenená rezerva za plynovodom.

Navrhované rozvojové plochy č. 1 – 15 majú celkovú kapacitu 113 bytových jednotiek. Predpokladá sa tiež, že dôjde k znižovaniu obložnosti bytového fondu až na úroveň 2,6. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet súčasného počtu trvale obývaných bytov a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(132 + 113) \times 2,6 = 637$.

Prírastok bytového fondu na základe rozvojových zámerov a predpokladanej intenzifikácie zástavby v rámci zastavaného územia obce je sumarizovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tab. Rekapitulácia prírastku bytového fondu

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapa
1	10	I.
2	7	I.
3	6	I.
4	2	I.
5	6	I.
6	5	I.
7	6	I.
8	5	I.
9	9	I.

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapa
10	5	II.
11	15	I.
12	6	II.
13	11	I.
14	17	I.
15	3	II.
Spolu	113	

2.7.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou

Vďaka výhodnej dostupnosti občianskeho vybavenia v bezprostrednej blízkosti - v Banskej Bystrici, je väčšina zariadení dobre prístupná napriek ich absencii v samotnej obci.

Občianska vybavenosť je v obci Kynceľová vybudovaná v minimálnom rozsahu niektorých zariadení základnej občianskej vybavenosti. Je tu obecný úrad, kultúrno-spoločenské centrum, cintorín, obchod s potravinami. Odporúčame uskutočniť rekonštrukciu a modernizáciu budovy obecného úradu. Zastúpená je aj špecifická kategória podnikateľských aktivít nevýrobného charakteru. CBS spol. s.r.o., sa zaoberá vydavateľskou činnosťou (so špecializáciou na mapové produkty) a prevádzkuje tu múzeum máp. Je tu tiež pneuservis s autoservisom.

Pre občiansku vybavenosť (v polyfunkčnom objekte s bývaním) je vyčlenená jedna voľná prieluka v centre obce. V rozsiahlom obytnom súbore na západnom okraji obce bola vyčlenená časť pre zariadenia občianskej vybavenosti, v rozsahu rozvojovej plochy č. 16. Pre zabezpečenie optimálnej dostupnosti i vzhľadom na očakávaný rast počtu obyvateľov sa tu počíta so zriadením materskej školy. Požadovaná kapacita materskej školy pri cieľovom počte obyvateľov obce je 20 - 30 detí. Ďalšie vzdelávacie zariadenia budú žiaci naďalej využívať v Banskej Bystrici. Len 500 m od hranice k.ú. Kynceľová je situovaná stredná odborná škola. V miestnej časti Sásová sú dostupné aj ďalšie zariadenia občianskeho vybavenia - základná škola, poliklinika, početné prevádzky maloobchodu, služieb spoločného stravovania a služieb pre obyvateľstvo.

Vzhľadom na obmedzenú kapacitu cintorína sa navrhuje rozvojová plocha č. 17 pre jeho rozšírenie. V rámci tejto plochy je vhodné vybudovať aj dom smútku.

Predpokladáme, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu je vhodné lokalizovať do centrálnej zóny obce, uzlových priestorov

obytného územia i v dobre dostupných polohách pozdĺž ciest III. triedy. Relatívne flexibilné regulačné podmienky, stanovené v záväznej časti, umožnia výstavbu istých druhov zariadení občianskeho vybavenia pri rešpektovaní stanoveného limitu zastavanej plochy v obytnom území, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia.

2.7.3 Návrh riešenia výroby

Výrobné prevádzky sa sústreďujú vo viacerých areáloch prevažne na južnom okraji obce. Ide o nasledovné spoločnosti (s uvedením hlavného predmetu podnikania):

- Becker Slovakia s.r.o., - výroba elektrických pohonov pre žalúzie, markízy, rolety a priemyselné brány
- LB – DREVEX s.r.o. - porez guľatiny
- ESTE, spol s.r.o.- výroba rôznych druhov špeciálneho náradia.
- ENVIGEO, a.s. - široký záber činností v oblasti životného prostredia, geológie, nerastných surovín, vrtných a stavebných prác.
- POLLUX-PLUS, s.r.o. - výroba atypických zámočníckych výrobkov (osádzanie, výstavba oplotení, dodávka montáž automatických brán, závor, dodávka a montáž pohonov brán, dodávka a montáž pohyblivých bezpečnostných mreží)

Plochy výroby sa navrhujú rozšíriť o rozvojovú plochu č. 19, ktorá predstavuje zvyškovú plochu medzi existujúcim výrobným areálom a elektrickým vedením VVN 110 kV. Návrh tejto rozvojovej plochy bol prevzatý z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie.

Okrem toho sa na hranici s k.ú. Banská Bystrica nachádza rozsiahly hospodársky dvor, bývalej farmy. V súčasnosti je len extenzívne využívaný, počíta sa preto s jeho revitalizáciou a s predpokladom využitia pre nepoľnohospodársku výrobu.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselno-výrobných prevádzok bez negatívnych a rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia, avšak mimo vymedzenej centrálnej zóny obce. Podmienkou je maximálna zastavaná plocha objektu 200 m².

Vo vidieckych obciach má tradične veľký význam drobných hospodárskych zvierat v prídomových hospodárstvach. Regulačné podmienky v obytnom území drobných zvierat povoľujú v limitovanom rozsahu - len pre osobnú potrebu, pri dodržaní minimálnej vzdialenosti stavby pre drobných zvierat od obytnej budovy 15 m a za predpokladu, že to umožňujú veterinárne a hygienické predpisy. V centrálnej zóne obce a v susedstve zariadení občianskeho vybavenia, drobných zvierat nie je povolený.

2.7.4 Návrh riešenia rekreácie

Riešené územie nepatrí podľa Regionalizácie cestovného ruchu SR medzi významné rekreačné oblasti. Materiálno-technická základňa cestovného ruchu nie je v súčasnosti vybudovaná. Nie sú tu žiadne ubytovacie ani rekreačné zariadenia. Obec Kynceľová je súčasťou Banskobystrického geoparku.

Vzhľadom k bezprostrednej blízkosti mesta Banská Bystrica je tu však trhový priestor pre športovo-rekreačné aktivity a zariadenia, ktoré sú vo východnej časti mesta nedostatočne zastúpené.

Pre rekreačné aktivity nadmiestneho významu navrhujeme rozvojovú plochu č. 18, situovanú južne od cesty III/2432. Návrh vychádzal z konkrétneho investičného zámeru a bol prevzatý z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie. Tým by sa podporil význam obce ako súčasti jadrového územia aglomerácie mesta Banská Bystrica.

Navrhuje sa tu komplexne vybavené centrum voľného času. V centre voľného času sa počítalo s vybudovaním nasledovných športových plôch a zariadení: univerzálna športová hala (univerzálna hracia plocha, badmintonové, squashové a tenisové kurty, relaxačné centrum so saunou, bar s recepciou a reštaurácia), tenisové kurty (otvorené aj v nafukovacej hale), detské ihriská, univerzálne ihrisko, športový štadión (pozostávajúci z futbalového ihriska, hľadiska a zázemia so šatňami, atletickej dráhy), hádzanárske ihrisko, basketbalové ihrisko, inline dráha. Uvažuje sa s maximálnou kapacitou centra voľného času 285 návštevníkov / športovcov, ktorých bude obsluhovať 32 zamestnancov.

V predpolí rekreačného územia - medzi cestou III/2432 a rozvojovou plochou č. 18 sa počíta s vytvorením plôch verejnej zelene, prípadne vyhradenej (areálovej) zelene s parkovými úpravami, resp. zatrávnenými plochami. Budú tu umiestnené aj odstavné plochy. Ide o inak nevyužiteľné územie koridorov vysokotlakových plynovodov a ich bezpečnostných pásiem.

Pre oddychové aktivity obyvateľov navrhujeme upraviť verejné priestranstvá v centre obce. Takéto priestory by sa mali vytvoriť aj v navrhovaných obytných súboroch, napríklad v uzlovom priestore pri navrhovanej občianskej vybavenosti. Mali by byť doplnené detskými atrakciami, drobnou architektúrou a verejnou zeleňou s parkovými úpravami.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje územný plán obce Kynceľová zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce, vrátane nových rozvojových plôch č. 1, 2, 3, 4
- nadväzujúca existujúca zástavba mimo zastavaného územia obce
- nové rozvojové plochy č. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19

Navrhované rozvojové plochy č. 17 (rozšírenie cintorína), č. 18 (centrum voľného času), č. 20 (zberný dvor) nebudú zaradené do zastavaného územia.

Hranica zastavaného územia obce k 1.1.1990 a navrhovaná hranica zastavaného územia obce sú vyznačené v grafickej časti územného plánu obce Kynceľová.

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Ochranné pásma dopravy a dopravných zariadení

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
  - ochranné pásmo cesty III. triedy – 20 m od osi vozovky
- ochranné pásmo Letiska Sliač (určené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-430/92/ILPZ zo dňa 27.10.1992), kde výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane stavebných a iných mechanizmov, porastov a pod.) je stanovené ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru Letiska Sliač. Obmedzujúce výšky objektov na území obce stúpajú v sklone 1:70 v smere od letiska v rozsahu nadmorských výšok 487,7 – 511,6 m n.m.Bpv. Dopravný úrad je potrebné požiadať o súhlas ako dotknutý orgán štátnej správy v povoľovacom procese stavieb v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení, ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky (podľa § 28 ods. 3 a § 30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Ochranné pásma technického vybavenia

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - 110 kV – 15 m
  - 22 kV – 10 m (pre vodiče bez izolácie)
- ochranné pásma vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásma elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
  - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásma plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly) – 8 m
  - pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm – 8 m
  - pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm – 4 m
  - pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa – 1 m
- bezpečnostné pásma plynovodu (v zmysle § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti

plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- pri regulačných stanicích, filtračných stanicích, armatúrnych uzloch – 50 m
- pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm – 20 m
- pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území – 10 m
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov) – vymedzené zvislými plochami vedenými po oboch stranách potrubia vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti mimo súvisle zastavaného územia obce a územia určeného na zastavanie:
  - pri priemere potrubia do 500 mm vrátane – 1,8 m
  - nad priemerom potrubia 500 mm – 3,0 m

Ostatné ochranné pásma (ochranné pásma vodných tokov, cintorína, lesa, hygienické ochranné pásma)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku (Selčiansky potok) **min. 6 m** od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne a pri ostatných vodných tokoch 5 m od brehovej čiary obojstranne, v zmysle platnej legislatívy (v súčasnosti § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. a vykonávacia norma STN 75 2102). V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.
- ochranné pásmo cintorína – môže určiť obec vo VZN najviac 50 m od hranice pohrebiska v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov (v súčasnosti nie je určené)

2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

Návrh riešenia záujmov obrany štátu

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v záujmovom priestore evidované a vojenská správa tu nemá žiadne územné požiadavky.

Návrh riešenia záujmov požiarnej ochrany

Ulice v zastavanom území sú pokryté verejným vodovodom. Dobrovoľný hasičský zbor v obci nie je organizovaný. V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka v Banskej Bystrici.

Nové odberné miesta na vodovodnej sieti sa navrhujú zriadiť aj v navrhovaných rozvojových plochách a pri rekonštrukcii existujúcich vodovodov, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 92 0400 Požiarna bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov. Na vodovodných radoch najmenej menovitej svetlosti DN 80 budú inštalované nadzemné hydranty, prípadne podzemné hydranty, ak nie je možné navrhnuť nadzemný hydrant. Hydranty na verejnej vodovodnej sieti slúžia predovšetkým na prevádzku verejného vodovodu, t.j. na preplachovanie, odkalenie a odvzdušnenie potrubia. Môžu byť použité aj na odber vody v prípade požiaru, pokiaľ bude vo verejnom vodovode dostatočný tlak a množstvo vody. Ako náhradný zdroj vody je možné využívať vodné toky Selčiansky potok, Nemčiansky potok, prípadne výhľadovo vybudovať požiarnu nádrž alebo samostatný požiarny vodovod.

Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových plochách riešené zväčša ako priebežné.

Riešenie záujmov požiarnej ochrany musí byť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Návrh riešenia záujmov ochrany pred povodňami

Nemčiansky potok nepredstavuje povodňové ohrozenie pre zastavané územie obce. Po východnom okraji zastavaného územia obce preteká Selčiansky potok. V tomto úseku tečie neupraveným korytom, lemovaným brehovou vegetáciou. Dlhodobý priemerný prietok v r.km 1,600 je 0,38 m³/s, povodňový prietok Q₁₀₀ predstavuje 21,0 m³/s. Z projektu "Selčiansky potok - hladinový režim v r.km 1,900 - 2,200" vyplýva, že územie s existujúcou a navrhovanou zástavbou pri pravom brehu Selčianskeho potoka je potrebné chrániť pred povodňovými prietokmi. Priemerná výška vybreženia pri uvedenom prietoku Q₁₀₀ je 0,5 m

nad úrovňou brehu. Z toho vyplýva výška navrhovanej ochrannej protipovodňovej hrádze 1,0 m, čo zahŕňa aj potrebnú rezervu 0,5 m. Celková dĺžka vyprojektovanej hrádze je 472 m. Vzdialenosť hrádze od osti toku je od 8 m do 30 m. Navrhované riešenie ochrannej protipovodňovej hrádze bolo prevzaté z uvedeného projektu.

Mimo zastavaného územia obce je potrebné realizovať opatrenia na spomalenie odvedenia povrchových vôd, vylúčiť významné zásahy do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich a realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku, bez zvýšenia odtoku a zhoršenia kvality vody v recipiente. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov tokov. V súlade s plánmi manažmentu povodní je potrebné vytvárať technické predpoklady na:

- ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych technických a biotechnických opatrení
- úpravu odtokových pomerov, ktoré spomalia odtok vôd do vodných tokov, zvýšia retenčnú kapacitu územia
- úpravu vodných tokov, ich nevyhnutnú opravu a údržbu, prípadne ich revitalizáciu
- výstavbu zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd
- zadržiavanie dažďových zrážok v urbanizovanom prostredí
- spriechodnenie migračných bariér, laterálny vývoj korýt

Úpravy vodných tokov musia byť v súlade s STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami je nevyhnutné dodržiavať zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

Všetky križovania miestnych komunikácií a inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a odsúhlasené správcom vodných tokov. Nové miestne komunikácie, križujúce vodné toky, nenavrhujeme.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Chránené územia

Riešené územie sa nachádza mimo súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nezasahujú

sem žiadne veľkoplošné ani maloplošné územia ochrany prírody. V celom katastrálnom území platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Nie sú tu evidované chránené stromy.

V relatívnej blízkosti sa nachádza Národný park Nízke Tatry. Hranica s k.ú. Senica predstavuje súčasne hranicu ochranného pásma národného parku. Do riešeného územia teda ochranné pásmo nezasahuje.

Žiadne nové územia sa nenavrhuje na vyhlásenie za chránené územia ani z územného plánu regiónu nevyplývajú pre riešené územie žiadne nové návrhy ochrany prírody a krajiny.

Územný systém ekologickej stability

Katastrálne územie obce Kynceľová sa v rámci okresu Banská Bystrica vyznačuje podpriemernou ekologickou stabilitou. Väčšina riešeného územia tvorí priestor stredne stabilný (54,2%) a ekologicky nestabilný (44,7%). Len 1,1% pripadá na priestor ekologicky stabilný (www.beiss.sk).

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane RÚSES okresu Banská Bystrica (1994). Aktualizáciu prvkov regionálneho ÚSES okresu Banská Bystrica vypracovala SAŽP – Centrum environmentálnej výchovy a propagácie Banská Bystrica (2006). Podľa tohto dokumentu do riešeného územia nezasahujú žiadne biocentrá ani biokoridory.

Početné socioekonomické limity koncentrujúce sa v riešenom území neumožňujú vytvorenie nových biocentier. Rozsahom veľmi malé katastrálne územie má byť stavebne využité z dvoch tretín a zvyšnú časť križujú koridory inžinierskych sietí - vysokotlakových plynovodov a elektrických vedení. Funkcie v územnom systéme ekologickej stability v obmedzenom rozsahu môžu plniť len existujúce vodné toky so sprievodnou vegetáciou. Tieto sú definované ako biokoridory miestneho významu MBk Selčiansky potok a MBk Nemčiansky potok. Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m. Biokoridory zabezpečia pripojenie na kostru územného systému ekologickej stability, ktorú

v okolí reprezentujú viaceré prvky (napr. regionálne biocentrum RBc 1/7 Príboj - Mackov bok).

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne pôsobenie devastačných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru, pričom viaceré priamo nadväzujú na biokoridory MBk Selčiansky potok a MBk Nemčiansky potok:

- rozsiahlejšie záhrady pri Selčianskom potoku
- menšie remízky a ostrovčeky zelene (nelesnej drevinovej vegetácie) na poľnohospodárskej pôde
- sprievodná vegetácia ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (stromoradia, aleje pozdĺž poľných ciest, na hraniciach pôdných celkov a pod.)

Všetky prvky územného systému ekologickej stability sú vymedzené zakreslením vo „výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES“.

Ekostabilizačné opatrenia

Ekologickú stabilitu v poľnohospodárskej krajine možno podporiť predovšetkým systémom opatrení na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity. Hlavne na poľnohospodárskej pôde zabezpečujú celoplošné pôsobenie ÚSES. Ak by neboli implementované, môže dôjsť k ohrozeniu prírodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie. Na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov, širokých minimálne 10 - 15 m, za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade so zákonom č. 150/2019 Z.z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a súvisiacou legislatívou

Na zabezpečenie ekologickej stability je potrebné:

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability - biokoridory, interakčné prvky

- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- doplniť stromovú a krovinovú vegetáciu, prípadne trvalé trávne porasty v trase navrhovaných biokoridorov
- obmedziť používanie chemických prostriedkov používaných v rastlinnej výrobe v blízkosti obydľí i prvkov ÚSES

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Verejné dopravné vybavenie

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Kynceľová výhodnú polohu v blízkosti dôležitých dopravných koridorov. Na nadradený systém cestnej dopravy, ktorý reprezentuje rýchlostná cesta R1, je priamo napojená prostredníctvom križovatky, vzdialenej cca 600 m od južného okraja k.ú. Kynceľová.

Riešeným územím prechádzajú cesty III. triedy III/2432 v trase Banská Bystrica (Sásová) - Kynceľová, III/2419 v trase Banská Bystrica - Nemce. V dotyku s k.ú. Kynceľová je vedená cesta III/2418 v trase Kynceľová - Selce.

Cesta III/2432 je v riešenom území upravená v kategórii C 7,5/60. Cesta III/2419 prechádza výlučne zastavaným územím obce Kynceľová, pričom nedosahuje ani minimálne šírkové parametre kategórie MZ 8,0/50.

Tab.: Priemerné denné intenzity dopravy v roku 2015 (sk.voz./24 h)

Cesta: úsek	T= nákladné automobily a prívesy	O= osobné a dodávkové automobily	M= motocykle	S = spolu
III/2419: 94850 Kynceľová - Nemce	826	7560	39	8425
III/2432: 95700 Banská Bystrica - Kynceľová	608	8142	32	8782

Zdroj: Sčítanie dopravy, SSC 2015

Na základe TP070 pre prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 sa v Banskobystrickom kraji predpokladá do roku 2035 zvýšenie intenzít dopravy oproti roku 2010 podľa nasledovných koeficientov:

- na cestách III. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,27
- na cestách III. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,25

Potrebné je rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy - v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia. Nakoľko cestu III/2419 pre stiesnené pomery v zastavanom území v danom šírkovom usporiadaní nie je možné rozšíriť, jej funkciu prevezme navrhovaný obchvat obce.

Železnica územím neprechádza, najbližšia železničná stanica je v Banskej Bystrici. Železničná stanica je na križovatke tratí č. 118 Banská Bystrica - Martin-Vrútky a č. 116 Banská Bystrica – Brezno (Červená skala).

Najbližšie letisko, zaradené do kategórie medzinárodných letísk, je na Sliachi. Jeho ochranné pásma zasahujú do riešeného územia.

Navrhované riešenie je v súlade s nasledujúcimi koncepčnými dokumentmi a stratégiami celoštátneho významu v oblasti dopravy, ktoré je potrebné rešpektovať aj v následnej fáze projektovej prípravy a výstavby:

- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (uznesenie vlády SR č. 223/2013)
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020
- Programové vyhlásenie vlády SR (2016 - 2020) za oblasť dopravy
- Rozvojový program priorít verejných prác
- Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 158/2010)
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030

Miestne komunikácie

Kostru dopravnej siete obce Kynceľová predstavuje cesta III/2419 Banská Bystrica - Nemce. Zastavaným územím obce prechádza v dĺžke takmer 1,1 km. Z tejto komunikácie sa zväčša v kolmom smere odpájajú viaceré miestne komunikácie. Ide o kratšie úseky ciest funkčnej triedy C3; niektoré kratšie vedľajšie úseky majú charakter upokojených komunikácií funkčnej triedy D1. Nárokom na dopravnú obsluhu zastavaného územia vyhovujú, niektoré miestne komunikácie však majú nevyhovujúce technické parametre – narušený povrchový

kryt alebo nevhodné šírkové usporiadanie. Miestna komunikácia zabezpečuje aj prepojenie ciest III/2419 a III/2432 v zastavanom území obce.

Existujúce miestne komunikácie funkčnej triedy C3 sa dobudujú, resp. upraví v kategóriách MOK 6,5/30, prípadne MOK 6(7)/30. To predpokladá rekonštrukciu a šírkové úpravy nevyhovujúcich úsekov miestnych komunikácií. Ostatné komunikácie funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované tak, ako to umožňujú priestorové pomery.

Podľa územného plánu mesta Banská Bystrica sa západne od obce Kynceľová navrhuje nová zberná okružná komunikácia kategórie MZ 9/40. Bude dopravne napojená z cesty III/2432, ktorú bude križovať. Na krátkom úseku je vedená na hranici katastrálnych území Banská Bystrica a Kynceľová. V tomto mieste navrhujeme na túto komunikáciu napojiť navrhovanú miestnu komunikáciu funkčnej triedy C1, resp. B3. Táto komunikácia nebude obostavaná, ale bude plniť funkciu severného obchvatu obce Kynceľová, pričom bude prevádzať cieľovú dopravu do obce Nemce mimo zastavaného územia obce Kynceľová. Z tohto dôvodu je potrebné túto navrhovanú komunikáciu dimenzovať v kategórii MZ 8,5(8,0)/50, t.j. v rovnakej kategórii ako cesty III. triedy.

Funkciu hlavnej obslužnej komunikácie pre navrhovanú zástavbu na západnom okraji obce bude plniť navrhovaná miestna komunikácia funkčnej triedy C2, kategórie MO 7,5/40. Bude prepájať cestu III/2432 a navrhovaný severný obchvat obce. Na túto komunikáciu sa v kolmóm smere napoja komunikácie funkčnej triedy C3 a D1. Ide o predĺženie existujúcich komunikácií, napojených z cesty III/2419. Rozvojové plochy pri Selčianskom potoku budú dopravne obsluhované navrhovanými upokojenými komunikáciami funkčnej triedy D1. Za účelom predchádzania nekonceptného rozvoja by sa v obytnom území nemali budovať komunikácie a zjazdne chodníky v iných ako navrhovaných polohách.

Prístup do plánovaného centra voľného času sa navrhuje v dvoch bodoch prostredníctvom kratších úsekov navrhovaných obslužných komunikácií funkčnej triedy C3, ktoré budú napojené na cestu III/2432.

Miestne komunikácie funkčnej triedy C3 budú vybudované v kategórii MO 6,5/30. Miestne komunikácie a ich napojenia budú riešené v zmysle STN 73 6110 a STN 73 6102.

Navrhované miestne komunikácie je potrebné vybudovať ako spevnené s liatym živičným alebo betónovým povrchom. Komunikácie sú riešené prioritne ako dopravné okruhy, s preferenciou priebežných komunikácií. Na ukončení navrhovaných i existujúcich slepých komunikácií s dĺžkou nad 100 m, ktoré nie je možné zokruhovať, je potrebné vybudovať obratiská. Na západnom okraji je tiež naznačené výhľadové pokračovanie a zokruhovanie komunikácií, v súvislosti s vymedzením výhľadovej rezervy pre výstavbu rodinných domov za vysokotlakovým plynovodom.

Celková dĺžka navrhovaných komunikácií (bez započítania výhľadu) je 3 514 m. Ich zoznam je v nasledujúcej tabuľke.

Tab. Celkový prehľad navrhovaných komunikácií podľa funkčných tried

Poloha (č. obsluhovanej rozvojovej plochy)	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
severný obchvat	C1 (B3) - MZ 8(8,5)/50	1103
paralelne s cestou III/2419	C2 - MO 7,5/40	747
11, 12, 13, 16	C3 – MO 6,5/30	220
13,14	C3 – MO 6,5/30	139
3, 9, 10, 11, 12	D1 – MOU	277
3, 4, 9	D1 – MOU	175
14	D1 – MOU	147
15	D1 – MOU	42
2, 6	D1 – MOU	175
6	D1 – MOU	82
1, 5	D1 – MOU	194
17, 18	C3 – MO 6,5/30	87
18	C3 – MO 6,5/30	101
20	D1 – MOU	25

Poľnohospodárske pozemky v katastrálnom území sú sprístupnené poľnými cestami. Hlavné poľné cesty navrhujeme rekonštruovať v parametroch P4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybňami, ostatné v parametroch P3,5/30, resp. P3,0/30.

Statická doprava

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú len v provizórnej podobe v centre obce. Riadne parkoviská chýbajú pri cintoríne a obecnom úrade. Vyhradené plochy statickej dopravy sú súčasťou výrobných areálov. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asphaltovej plochy vozovky, prípadne zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na teréne. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2.

Parkoviská bude ďalej potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti. Najväčšie plochy statickej dopravy sa plánujú pre navrhované centrum voľného času. Budú slúžiť aj pre prilahlý cintorín. Ich predbežne plánovaná kapacita je 105 stojísk, pričom je rozdelená do dvoch parkovísk. Konkrétne nároky na statickú dopravu je potrebné riešiť v zmysle požiadaviek STN 73 6110/Z2 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5.

Nemotorová doprava

Chodníky pre chodcov sú vybudované pozdĺž prieťahov ciest III. triedy zastavaným územím obce. Pozdĺž cesty III/2419 však na viacerých úsekoch v stiesnených pomeroch chodníky absentujú. Chodníky sú vybudované aj pozdĺž dvoch miestnych komunikácií. Prepojenie chodníkom s lávkou je realizované do m.č. Senica.

Navrhujeme dobudovať chodníky pozdĺž cesty III/2419 v celom zastavanom území obce, podľa priestorových možností. Chodník by sa mal dobudovať aj pri ceste III/2432 až po cintorín a výhľadovo by sa prepojil s existujúcim chodníkom v k.ú. Banská Bystrica (ako integrovaný chodník pre chodcov a cyklistov).

V navrhovaných rozvojových plochách sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C2 a C3. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110. V uliciach s navrhovanými upokojenými komunikáciami (zjazdými chodníkmi) nie je segregácia dopravy nevyhnutná.

Samostatné cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované. Cyklotrasa Senica - Nemce - Selčiansky diel - Selce je vyznačená cyklistickým značením na cestách III. triedy.

V súlade s územným plánom mesta Banská Bystrica navrhujeme prepojenie obce Kynceľová s krajským mestom cyklotrasou pozdĺž cesty III/2432. Bude slúžiť pre dochádzku za prácou, občianskou vybavenosťou, ale i pre rozvoj cykloturistiky. Umožní tiež prístup do navrhovaného rekreačného územia, ktoré bude využívané predovšetkým obyvateľmi Banskej Bystrice. Cyklistická trasa bude riešená v zmysle STN 73 6110. Vzhľadom na rastúcu intenzitu dopravy na ceste III/2432 je cyklotrasu potrebné vybudovať ako samostatný cyklistický chodník.

Osobná hromadná doprava

V samotnej obci sa nachádzajú dve zastávky na ceste III/2419. Pokrytie obytného územia a jeho navrhovaného rozšírenia zastávkami hromadnej dopravy je dostatočné. Z dôvodu návrhu centra voľného času sa tu počíta so zriadením novej autobusovej zastávky pri ceste III/2432.

Verejnú dopravu zabezpečujú prímestské autobusové linky S.A.D. Zvolen, a.s. Malachov - Banská Bystrica - Nemce. V pracovných dňoch na linkách premáva do Banskej Bystrice 21 párov spojov.

Územie obce je z hľadiska hromadnej dopravy obsluhované aj železničnou dopravou - hlavná železničná stanica v Banskej Bystrici je vzdialená len 2,5 km od centra obce Kynceľová.

Dopady dopravy a ich eliminácia

Interakcia dopravy so zastavaným územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, ktoré predstavujú najmä hygienické dopady (hluk, imisie), bezpečnosť verejného dopravného priestoru a jeho estetický obraz.

Zastavaným územím obce Kynceľová prechádzajú cesty III. triedy. Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov definuje ochranné pásmo cesty v šírke 20 m pre cesty III. triedy od osi vozovky mimo zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce. V cestnom ochrannom pásme platia zákazy alebo obmedzenia činnosti; výnimky môže povoliť príslušný cestný správny orgán.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. S novou obytnou výstavbou pri cestách III. triedy sa v návrhu nepočíta (rozvojové plochy č. 7 a 8 budú zastavované od navrhovanej miestnej komunikácie, nie od cesty III/2432). Na ochranu existujúcej zástavby pred nadmerným hlukom je potrebné realizovať protihlukové opatrenia (steny) pri ceste III/2432, až po križovatku s cestou III/2419.

Navrhovaný severný obchvat obce a navrhovaná priečna prepojovacia komunikácia odvedú tranzitnú dopravu mimo zastavaného územia obce, čím sa zníži zaťaženie existujúceho obytného územia hlukom a ďalšími negatívnymi vplyvmi dopravy.

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Stav zásobovania pitnou vodou

V obci Kynceľová má vybudovaný verejný vodovod pre zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou. Zásobovanie pitnou vodou je z Pohronského skupinového vodovodu (PSV) cez vodojemy Sásová, Nemce a Senica. Cez vodojem v Senici, ktorý má objem 100,0 m³, je zásobovaná Senica, časť Seliec a súčasná zástavba v obci Kynceľová.

V súčasnosti je na verejný vodovod napojených takmer 100% domácností. Prívodná a rozvodná sieť je vybudovaná z potrubí z rôznych materiálov (HDPE D 110, liatina D 100, D 80, PE D 63). Vodovodná sieť v obci je vetvená do uličnej siete so zokruhovaním niektorých

úsekov. Rozvodné potrubie v obci je vedené zväčša v krajniciach a zelených pásoch. Na vodovodnú sieť sa napájajú vodovodné prípojky pre jednotlivé objekty.

Vodovod je v správe StVPS, a. s., závod 01 Banská Bystrica. Časť vodovodu je vo vlastníctve obce a v súkromnom vlastníctve (IBV Skalník).

Výpočet potreby vody

Výpočet potreby vody je prevedený v zmysle vyhlášky č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

Súčasný počet obyvateľov: 374

Výpočet priemernej dennej potreby vody Q_p

- Bývanie: $374 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 50\,490 \text{ l/deň} = 0,584 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $374 \times 15 \text{ l/osoba/deň} = 9\,350 \text{ l/deň} = 0,108 \text{ l/s}$
- Výroba: $150 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 22\,500 \text{ l/deň} = 0,260 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $82\,340 \text{ l/deň} = 0,953 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej dennej potreby vody Q_m

- $Q_m = Q_p \times k_d$ ($k_d = 2,0$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti pre obec do 1000 obyv.)
- $Q_m = 82\,340 \times 2,0 = 164\,680 \text{ l/deň} = 1,907 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej hodinovej potreby vody Q_h

- $Q_h = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_h = 164\,680 \times 1,8 = 296\,424 \text{ l/deň} = 3,431 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej potreby vody Q_r

- $Q_r = Q_p \times 365$
- $Q_r = 82\,340 \times 365 = 30\,054\,100 \text{ l} = 30\,054 \text{ m}^3$

Predpokladaný počet obyvateľov na konci návrhového obdobia: 637

Výpočet priemernej návrhovej dennej potreby vody Q_{pn}

- Bývanie: $637 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 85\,995 \text{ l/deň} = 0,995 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $637 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 15\,925 \text{ l/deň} = 0,184 \text{ l/s}$
- Výroba: $180 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 27\,000 \text{ l/deň} = 0,313 \text{ l/s}$
- Rekreácia / šport: $(285+32) \times 60 \text{ l/osoba/deň} = 19\,020 \text{ l/deň} = 0,220 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $147\,940 \text{ l/deň} = 1,712 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej dennej potreby vody Q_{mn}

- $Q_{mn} = Q_{pn} \times k_d$ ($k_d = 2,0$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti pre obec do 1000 obyv.)

- $Q_{mn} = 147\ 940 \times 2,0 = 295\ 880 \text{ l/deň} = 3,425 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej hodinovej potreby vody Q_{hn}

- $Q_{hn} = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ – súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_{hn} = 295\ 880 \times 1,8 = 532\ 584 \text{ l/deň} = 6,164 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej návrhovej potreby vody Q_{rn}

- $Q_{rn} = Q_{pn} \times 365$
- $Q_{rn} = 147\ 940 \times 365 = 53\ 998\ 100 \text{ l} = 53\ 998 \text{ m}^3$

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m^3/r)	30 054	53 998
Priemerná potreba vody Q_p (l/s)	0,953	1,712
Max. denná potreba vody Q_m (l/s)	1,907	3,425
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	3,431	6,164

Návrh zásobovania pitnou vodou

Nakoľko kapacita vodojemu Senica (100 m^3) nepostačuje pre uvažované rozšírenie zástavby v sídlach Senica, Selce a Kynceľová, potrebné je rozšírenie akumulácie kapacity vodojemu o ďalších 350 m^3 .

Zásobovanie navrhovaných obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Cieľom je zabezpečenie spoľahlivosti dodávok pitnej vody.

Potrubie sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Uloží sa v nespevnených zelených plochách pozdĺž komunikácie alebo v krajnici komunikácie. Približné trasovanie rozvodov vody je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“. Súčasne odporúčame rekonštrukciu existujúcich rozvodov vody.

Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch osadených na verejne prístupnom priestranstve.

Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom samostatnej projektovej dokumentácie. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN. Pri pripojení navrhovaných rozvojových plôch musí vodovodná sieť tlakovo a kapacitne vyhovovať, čo bude preukazované hydrotechnickými výpočtami v etape projektovej prípravy rozšírenia vodovodu. V prípade potreby bude riešený návrh podmieňujúcich investícií.

Vodovodné potrubie bude okrem zabezpečovania potreby pitnej a úžitkovej vody pre obyvateľstvo slúžiť aj pre požiarnu potrebu. Na vetvách budú osadené požiarne hydranty v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a príslušnej STN.

Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

Stav odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd

V obci je vybudovaná gravitačná splašková kanalizácia, z rúr PVC-U DN 300. Splaškové vody sú odvádzané na čistenie do čistiarne odpadových vôd v Banskej Bystrici. Podiel odkanalizovaných stavieb je viac ako 96%. Kanalizácia je v správe StVPS, a. s., závod 01 Banská Bystrica.

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd je odvodené z výpočtu potreby pitnej vody a je rekapitulované v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m^3/r)	53 998
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	1,712
Max. denné množstvo splaškových vôd Q_m (l/s)	3,425
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_h (l/s)	6,164

Návrh odvádzania a likvidácie splaškových vôd

Navrhuje sa rozšírenie existujúcej splaškovej kanalizácie v navrhovaných obytných uliciach. S odvádzaním splaškových vôd sa počíta aj z rekreačného územia - rozvojovej plochy č. 18. Navrhované gravitačné stoky budú vybudované z rúr PVC DN 300. Sú riešené ako vetvový systém. V prípade rozvojovej plochy č. 6 bude potrebné prečerpávanie splaškových vôd do vyššie položenej stoky prostredníctvom čerpacej stanice s výtlačným potrubím.

Potrubie splaškovej kanalizácie bude v navrhovaných uliciach umiestnené pod vozovkou; na uliciach s väčšou šírkou je možné umiestnenie do zeleného pásu. Kanalizačné prípojky k jednotlivým producentom budú z potrubia PVC DN 150 mm. Pripojenie nehnuteľností bude cez revíznú šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Gravitačná kanalizácia bude navrhnutá na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností.

Splaškové vody budú naďalej čistené v čistiarni odpadových vôd v Banskej Bystrici. S vlastnou malou čistiarňou odpadových vôd na vlastnom pozemku uvažuje výrobný podnik Becker Slovakia s.r.o.

Splašková kanalizácia sa navrhne v zmysle platných noriem STN. Technické riešenie bude predmetom podrobnej projektovej dokumentácie. Približné trasovanie jednotlivých stôk je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Odvádzanie dažďových vôd

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi, ako aj dažďovou kanalizáciou. Verejná dažďová kanalizácia je vybudovaná z betónových rúr DN 300, novší úsek z PVC rúr DN 250.

Väčšina dažďových vôd zo striech a spevnených plôch by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch akumuláciou do zberných nádrží a následne využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu (po odznení prívalovej zrážky). Voda zadržaná v území prispieje k zachovaniu retenčnej schopnosti územia a tým aj k potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie (za predpokladu implementácie opatrení uvedených v kap. 2.13). V rozvojových plochách v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou stavebných zámerov (retencia dažďovej vody a jej využitie, retenčné nádrže, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje riešiť vybudovaním sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody, s riešením vsakovania do podložia prostredníctvom vsakovacích jám.

V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku zo zastavaného územia obce a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavných plôch, budú tieto vody prečistené zachytením plávajúcich látok, resp. osadením lapačov na zachytávanie ropných látok.

Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody vysokého napätia

Riešeným územím sú vedené viaceré elektrické vedenia VVN 110 kV č. 7840, 7637, 7898, ktoré vychádzajú z neďalekej elektrickej stanice 110/22 kV, situovanej v k.ú. Banská Bystrica.

Obec Kynceľová je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami z vonkajšieho vedenia VN 22 kV č. 308 z elektrizačnej siete SSE, a. s. Kmeňové vedenie prebieha v záhradách pozdĺž Selčianskeho potoka. V riešenom území elektrické vedenie VN 22 kV napája 5 transformačných staníc 22/0,4 kV. Ďalšia jedna transformačná stanica je napájaná z elektrického vedenia 22 kV č. 307 z k.ú. Sásová.

Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám obytného územia a občianskej vybavenosti. Ďalšie transformačné stanice slúžia pre výrobné areály.

Výpočet energetickej bilancie

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Spotreba elektrickej energie pre rozvojové plochy č. 15, 16, 18, 19 s iným funkčným využitím je stanovená odhadom podľa rozsahu navrhovaných rozvojových plôch, resp. podľa doterajšej ÚPD. V prípade rozvojových plôch č. 17 (cintorín) a 20 (zberný dvor, kompostovisko) sa predpokladá len nebilancovaná spotreba elektrickej energie. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 788 kW. Je bilancovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	10 b.j.	32
2	7 b.j.	22
3	6 b.j.	19
4	2 b.j.	6
5	6 b.j.	19
6	5 b.j.	16
7	6 b.j.	19
8	5 b.j.	16
9	9 b.j.	28
10	5 b.j.	16
11	15 b.j.	47

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
12	6 b.j.	19
13	11 b.j.	35
14	17 b.j.	54
15	3 b.j.	10
16	-	15
18	-	385
19	-	30
Spolu		788

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce transformačné stanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Navrhované riešenie počíta s výstavbou dvoch nových transformačných staníc (označených v grafickej časti TS-A, TS-B). Navrhovaná transformačná stanica TS-A s výkonom 630 kVA bude slúžiť pre zásobovanie navrhovanej obytnej zástavby na západnom okraji obce (pre rozvojové plochy č. 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16). Rozvojové plochy č. 1, 2, 5, 6 pri Selčianskom potoku budú zásobované z kapacitnej rezervy existujúcej transformačnej stanice pri ceste III/2432. Túto stožiarovú transformačnú stanicu je vhodné prebudovať na objekt s vnútorným vyhotovením (kioskovú TS). Ďalšia navrhovaná transformačná stanica TS-B s výkonom 630 kVA bude slúžiť pre plánované centrum voľného času.

Výrobné územie a jeho navrhované rozšírenie bude elektrickou energiou zásobované z existujúcich transformačných staníc, ktorých výkon bude primerane upravený podľa aktuálnych potrieb výrobných a skladových prevádzok.

Pri výstavbe je nutné rešpektovať ochranné pásma elektrických zariadení v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z. z. a príslušných noriem STN. To sa týka rozvojových plôch č. 5 a 6, ktoré križuje nadzemné elektrické vedenie VN 22 kV.

Rozvody nízkeho napätia

Navrhované rozvody nízkeho napätia (NN) budú vedené v zemných káblových ryhách. Pri križovaní podzemného vedenia s komunikáciami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťažovanie a dovolený úbytok napätia. V jednotlivých rozvojových plochách budú vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skriniach, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

Všetky ulice sú pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových plochách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s

vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Na vonkajších rozvodoch budú umiestnené kuželové stožiare verejného osvetlenia, s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

Katastrálnym územím prechádzajú viaceré vysokotlakové plynovody:

- VTL prípojka pre RS Kynceľová: DN 150 PN 2,5 MPa
- VTL prípojka pre RS Harmanec: DN 200 PN 2,5 MPa
- VTL prípojka pre RS Banská Bystrica - Tatranská: DN 150 PN 2,5 MPa
- VTL prípojka pre RS Hydínárne: DN 150, DN 100 PN 2,5 MPa
- VTL plynovod DN 150 PN 2,5 MPa
- VTL plynovod DN 300 PN 2,5 MPa

Ako zdroj zásobovania zemným plynom obce Kynceľová slúži regulačná stanica RS 3000 v k.ú. Kynceľová. Od regulačnej stanice je vedený aj druhý výstup, pre zásobovanie obce Nemce zemným plynom. V riešenom území sa v súčasnosti nachádza strednotlaková plynovodná distribučná sieť z materiálu PE s maximálnym prevádzkovým tlakom do 300 kPa.

Výpočet spotreby plynu

Spotreba plynu je pre rozvojové plochy s obytnou funkciou (kategória domácnosť) vypočítaná nasledovne:

- hodinová spotreba zemného plynu $Q_H = (N_{IBV} \times HQ_{IBV})$
- ročná spotreba zemného plynu $Q_R = (N_{IBV} \times RQ_{IBV})$

(N_{IBV} = počet odberateľov v kategórii domácnosť – IBV, HQ_{IBV} = max. hodinový odber pre IBV, RQ_{IBV} = max. ročný odber pre IBV).

Spotreba zemného plynu bola vypočítaná podľa Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 3. $HQ_{IBV} = 1,5 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Spotreba plynu bola vypočítaná pre navrhované rozvojové plochy s obytnou funkciou. Takto vypočítaný prírastok ročnej spotreby zemného plynu je $284\,025 \text{ m}^3/\text{hod}$. Pre zariadenie občianskej vybavenosti bola stanovená odhadom podľa výmery rozvojovej plochy.

Tab.: Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m ³ /hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m ³ /rok)
1	10 b.j.	15	24250
2	7 b.j.	10,5	16975
3	6 b.j.	9	14550
4	2 b.j.	3	4850
5	6 b.j.	9	14550
6	5 b.j.	7,5	12125
7	6 b.j.	9	14550
8	5 b.j.	7,5	12125
9	9 b.j.	13,5	21825
10	5 b.j.	7,5	12125
11	15 b.j.	22,5	36375
12	6 b.j.	9	14550
13	11 b.j.	16,5	26675
14	17 b.j.	25,5	41225
15	3 b.j.	4,5	7275
16	-	6,2	10000
Spolu		175,7	284025

Uskutočnenie investičných opatrení na zníženie energetickej spotreby pri výrobe tepla a zvyšujúci sa podiel alternatívnych palív zníži prírastok spotreby zemného plynu oproti výpočtu na základe kapacít rozvojových plôch. Predpokladaný prírastok spotreby zemného plynu preto bude predstavovať len 60 – 80% z vypočítaného maximálnemu prírastku.

Návrh zásobovania plynom

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje v nových rozvojových plochách pre výstavbu rodinných domov a občianskeho vybavenia. Pre zabezpečenie ich zásobovania zemným plynom sa navrhuje vybudovanie strednotlakových plynovodov. Potrubia navrhovaného plynovodu budú vedené v zelených plochách pri komunikáciách, prípadne v komunikáciách, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Približné trasovanie navrhovaných plynovodov je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“. Podľa požiadaviek konkrétnych prevádzok je možné v prípade potreby zabezpečiť zásobovanie zemným plynom aj pre navrhované rekreačné územie a rozšírenie výrobného územia.

Jednotlivé stavby sa pripoja na verejný plynovod samostatnými prípojkami, ktorých dimenzie sa navrhnu v podrobnejšej projektovej dokumentácii, v súlade s platnými normami STN. Skrinky s meračmi spotreby plynu budú osadené v oplotení každého odberateľa.

Vzhľadom na rozsah rozvojových zámerov sa predpokladá, že nárast odberu plynu vyvolaný vznikom nových odberateľov v nových rozvojových plochách si nevyžiada následné investície do existujúcich plynovodov alebo regulačnej stanice.

Pri realizácii výstavby sa vyžaduje dodržiavanie ochranných a bezpečnostných pásiem plynárenských zariadení, v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. Ochranné pásmo plynovodu je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia.

Zásobovanie teplom

Väčšina domácností, objekty podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti budú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TÚV aj naďalej využívať zemný plyn. Tento predpoklad vychádza zo skutočnosti, že zemný plyn má vysoké úžitkové vlastnosti a poskytuje spotrebiteľovi vysoký stupeň komfortu (doprava primárneho zdroja energie až k spotrebiču potrubím, nevyžaduje sa manipulácia a uskladnenie tuhej zložky vyhoreného paliva) porovnateľného s elektrickou energiou. Tiež možno predpokladať, že cena plynu a elektrickej energie prepočítaná na energetický ekvivalent bude aj v budúcnosti priaznivejšia pre plyn. Elektrická energia bude využívaná len ako doplnkový zdroj tepla pri varení, prípadne pre prípravu TÚV.

Výhľadovo je žiaduce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje (aspoň podielom 20%). V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu. Ich implementáciu môže urýchliť rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Telekomunikačné spojenie záujmového a riešeného územia je zabezpečované diaľkovými telekomunikačnými optickými káblami, z ktorých sú odbočky do obcí Selce a Nemce, kde sú vybudované automatické telefónne ústredne (ATU).

Miestna telekomunikačná sieť je realizovaná podzemným i vzdušným vedením. Bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové plochy. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku.

Telekomunikačné káble budú uložené pozdĺž cestných komunikácií, spolu s ďalšími inžinierskymi sieťami. Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí

územného konania pre výstavbu danej rozvojovej plochy. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti, najmä bezdrôtovej technológii, nie je účelné technické riešenie podrobne špecifikovať. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, fax, káblová televízia, rýchly internet, prípadne aj bezpečnostné služby, kamerové systémy a ďalšie inteligentné systémy.

Územie je vyhovujúco pokryté signálom mobilných operátorov. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov. Prípadné vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) by sa nemali umiestňovať v zastavanom území ani v jeho navrhovanom rozšírení.

V obci je zriadený miestny rozhlas. Ústredňa je umiestnená v objekte obecného úradu. Vonkajší (vzdušný) rozvod je riešený samonosným vedením, umiestneným na podperných bodoch rozvodu energetiky. Na rozvod je napojená väčšina domácností.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách.

2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany

V obci v súčasnosti nie sú vybudované žiadne väčšie zariadenia civilnej ochrany. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory môžu slúžiť pre ukrytie obyvateľstva.

V existujúcej zástavbe, ako aj v nových rozvojových plochách, sa predpokladá výstavba jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne v pivničných priestoroch rodinných domov. Ukrytie obyvateľov sa bude zabezpečovať podľa plánu ukrytia obce na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu.

Podľa charakteru reálneho využitia plôch v navrhovanom športovo-relaxačného centra - v prípade budovania väčších krytých športových hál bude potrebné zriadiť odolný plynotesný úkryt tak, aby zabezpečil ukrytie 100% návštevníkov a 100% zamestnancov, pri uvažovanej kapacitnej rezerve + 10%.

Riešenie záujmov civilnej ochrany musí byť v súlade s ďalšími vyhláškami, vyplývajúcimi zo zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov:

- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov

- Vyhláška č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Znečistenie ovzdušia

Obec je plynofikovaná, znečistenie z lokálnych kúrenísk je preto minimálne. V obci sa nenachádzajú žiadne veľké ani stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. Takéto zdroje sa však nachádzajú v blízkosti obce, v banskobystrickej aglomerácii, ktorej súčasťou je aj obec Kynceľová. Okrem stacionárnych zdrojov sa ako líniový zdroj znečisťovania ovzdušia uplatňuje automobilová doprava na neďalekej rýchlostnej ceste R1.

V súvislosti s navrhovaným riešením sa vznik nových zdrojov znečisťovania ovzdušia nepredpokladá.

Tab. Množstvo vyprodukovaných emisií v okrese Banská Bystrica podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2014	28,643	85,347	269,235	111,069	65,020
2015	32,682	87,225	271,146	112,005	74,374
2016	30,336	86,362	260,962	121,296	71,413
2017	24,417	181,101	364,571	129,215	79,633
2018	23,929	172,442	350,098	125,463	57,883

Zdroj: NEIS

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody v Selčianskom potoku a Nemčianskom potoku nie je monitorovaná. K miernemu znečisteniu prispievajú odpadové splaškové vody z domácností. Tieto faktory sa podieľajú aj na potenciálnom znečistení podzemných vôd. Podzemné vody sa zaraďujú do 2. triedy kvality (www.beiss.sk)

Erózia pôdy

Vodná erózia mierne postihuje strmšie svahy so sklonom 7-12°, využívané ako poľnohospodárska pôda, ktoré sú nedostatočne chránené vegetáciou. Priaznivé podmienky na erozívnu činnosť vody sú vytvorené dlhými svahmi. Vodnej erózii napomáha pôdny kryt kambizemí, ktoré sú málo odolné voči eróznej degradácii. Vodná erózia sa v riešenom území prejavuje prevažne výmoľovou eróziou a hĺbkovou korytovou eróziou.

Zosuvy

V riešenom území sú evidované početné zosuvy. Svahové poruchy sa vytvárajú vplyvom zvýšených zrážok. Východné svahy Bánoša sú postihnuté svahovými deformáciami, ktorých akumulácie siahajú až do alúvia Selčianskeho potoka resp. do údolia jeho pravostranného prítoku. Najvyššie odlučné hrany siahajú takmer až po samotnú kótu Bánoš 460 m n.m. Vývoj svahových deformácií nebol jednorazový proces, ale prebiehal opakovane s nadväznosťou na aktuálnu eróznou bázu tokov. Preto na svahu sú pozorované viaceré generácie zosuvov, ktoré vykazujú rôznu stupeň aktivity. Najstaršie sú zosuvy stabilizované, ktoré vznikli za vhodných podmienok už v najmladšom pleistocéne. Povrch stabilizovaných zosuvov je značne plochý, bez výraznejších znakov zosuvného mikroreliefu. Ich odlučná oblasť, akumulácia ako aj bočné ohraničenie sú v súčasnosti nevýrazné. Najväčšiu plochu tvoria zosuvy potenciálne. U nich je dobre zreteľná zosuvná morfológia. Najvýraznejšie svahové deformácie je možné pozorovať v trase komunikácie, v smere Kynceľová - Rudlová - Sásová. Z hľadiska tvaru najrozšírenejšími na hodnotených svahoch sú zosuvy plošného tvaru. Druhým častým typom zosuvov sú zosuvy prúdového tvaru. Prúdové zosuvy sa javia mladšie a aktívnejšie ako zosuvy plošné. Potrebné je realizovať opatrenia na sanáciu zosuvov a prevenciu vzniku a aktivácie svahových porúch.

Radiačné zaťaženie

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – takmer celé riešené územie, vrátane celého zastavaného územia, spadá do oblasti so stredným radónovým rizikom. Nízke radónové riziko je len na južnom okraji katastrálneho územia.

Seizmicita

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 7° MSK-64.

Environmentálne záťaže a riešenie odpadového hospodárstva

Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje na regionálnu skládku odpadu. V obci je zavedený triedený zber druhotných surovín. Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci.

Pre zberný dvor a kompostovisko navrhujeme rozvojovú plochu č. 20. V navrhovaných uliciach je potrebné vytvoriť stojiská pre zberné nádoby na zber triedeného odpadu. Nakladanie s odpadmi na území obce musí byť v súlade s § 81 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ďalej v oblasti odpadového hospodárstva navrhujeme:

- rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať
- zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja
- vytvoriť na každom pozemku rodinného domu miesto pre nádobu na zber komunálneho odpadu
- biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a domácností zhodnocovať kompostovaním na vlastnom pozemku
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie nelegálnych skládok a smetísk

ŠGÚ DŠ neevduje v riešenom území skládky odpadov ani environmentálne záťaže.

Navrhované opatrenia starostlivosti o životné prostredie

V oblasti starostlivosti o životné prostredie sa navrhujú špecifické opatrenia, rozdelené do viacerých kategórií. Spolu s navrhovanými opatreniami na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity viaceré z nich vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- uplatňovať agrotechnické opatrenia na zamedzenie vodnej erózie – orba po vrstevnici
- stabilizovať (potenciálne) svahové pohyby úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie
- zvýšiť podiel viacročných krmovín a ozimín na ornej pôde a zvýšenie podielu bezorbového obrábania pôdy
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk

- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradií a alejí

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva

- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov, resp. po ich obvode, najmä v kontakte s obytným územím
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia
- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových komunikácií a poľných ciest
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce
- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

Opatrenia na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy

- dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do príľahlej krajiny
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- dobudovať systém parkovo upravených plôch verejnej zelene v obci
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce

- postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodné dreviny vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú (alejovú) zeleň na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- vysádzať vetrolamy, živé ploty v sídle a na jeho okrajoch
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- zachytávať a využívať dažďovú vodu zo striech a spevnených plôch, pomocou špecifických opatrení (retenčné jazierka, dažďové záhrady, zelené strechy, vertikálne ozelenenie)
- preferovať renaturáciu a ochranu tokov, opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody a zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach

Hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je podrobne spracované v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie.

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne výhradné ložiská, dobývacie priestory, ložiská nevyhradených nerastov, prieskumné územia.

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V riešenom území si zvýšenú ochranu vyžadujú plochy biokoridorov Selčianskeho potoka a Nemčianskeho potoka, ako aj zosuvné územia.

2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch

Charakteristika pôdných pomerov

Navrhujú sa len zábery poľnohospodárskej pôdy. Lesné pozemky sa v riešenom území nenachádzajú, k ich záberom preto nedochádza.

Z hľadiska pôdných typov je územie obce homogénne. Na podklade svahových hlien sa vyvinuli kambizeme (hnedé lesné pôdy). Ich vznik bol podmienený permacídnym vodným režimom, typickým pre oblasti s dostatkom vody zo zrážok a nižšími teplotami obmedzujúcimi výpar. Vznikli na miestach s listnatými lesmi.

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 65 - kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké
- 71 - kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 83 - kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké

Najkvalitnejšie pôdy v danom katastrálnom území sú zaradené podľa BPEJ do 5. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z. Ostatné pôdy spadajú do 6., 7., 8. a 9. skupiny kvality. Najkvalitnejšiu pôdu podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. predstavuje pôda s kódom BPEJ: 0771212.

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Vzhľadom k minimálnym rezervám v zastavanom území obce bolo nevyhnutné vyčleniť pre výstavbu nové plochy na poľnohospodárskej pôde. V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na zastavané územie obce.

Návrhy takmer všetkých lokalít boli prevzaté z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie obce a bol preto pre ne vydaný súhlas podľa § 13 zákona č. 220/2004 Z.z.. Upravený bol

len rozsah navrhovanej zástavby na severozápadnom okraji obce tak, aby siahala po bezpečnostné pásmo vysokotlakového plynovodu. Zmenená bola tiež trasa navrhovaného obchvatu. Oproti doterajšej územnoplánovacej dokumentácii preto v zásade nedochádza k zmene celkovej výmery záberov poľnohospodárskej pôdy.

Vzhľadom k rozloženiu najkvalitnejšej pôdy v katastrálnom území podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. nebolo úplne možné vyhnúť sa záberom najkvalitnejšej pôdy (v danom prípade ide o pôdu s kódom BPEJ 0771212). Väčšina záberov poľnohospodárskej pôdy pripadá na kódy BPEJ 0771212 a 0771412. Tieto kódy BPEJ sa líšia len v kóde svahovitosti a expozície, inak ide o pôdu identických charakteristík. V skutočnosti má však svah rovnomerný sklon, s výnimkou úzkej nivy Selčianskeho potoka.

V zastavanom území obce, v záhradách rodinných domov sú situované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4. Ostatné rozvojové plochy sú vyčlenené mimo zastavaného územia obce.

Podľa druhu pozemku ide pri navrhovaných záberoch o trvalé trávne porasty a ornú pôdu, v zastavanom území sú to prevažne záhrady. V rozvojových plochách č. 7, 9, 11 už boli povolené stavby na základe doterajšieho územného plánu a niektoré pozemky boli preklasifikované na ostatné plochy, resp. zastavané plochy. Nie sú preto započítané do bilancie záberov poľnohospodárskej pôdy.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú len na zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Pre verejnoprospešné stavby sú rezervované rozvojové plochy č. 16 (materská škola), č. 17 (rozšírenie cintorína), č. 20 (zberný dvor, kompostovisko), ako aj koridory pre komunikácie vyššieho významu (obchvat).

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch návrhových etáp výstavby podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority. Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy. Okrem toho sa výhľadovo uvažuje s pokračovaním zástavby za vysokotlakovým plynovodom. Výhľadová etapa nie je zaradená do bilancie záberov poľnohospodárskej pôdy.

Lokality pre výstavbu s predpokladom záberov poľnohospodárskej pôdy sú zakreslené v grafickej časti vo „výkrese vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch“. Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky. Najkvalitnejšie pôdy v danom katastrálnom území sú označené hrubým písmom.

Tab. Prehľad o štruktúre poľnohospodárskej pôdy v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok.	K.ú.	Funkčné využitie	Výmera		Predpokladaná výmera PP			Užív. PP	Vybud. hydrom zariad.	Čas. etapa realiz	Iná infor.
			lokality	spolu	Z toho						
			v ha	v ha	Skupina BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO				
1	Kynce- lová	bývanie	0,9496	0,9496	0771212/5. 0771412/7.	0,9396 0,0100	0,7054 0,0100	FO	-	I.	doter. ÚPD
2	Kynce- lová	bývanie	0,8877	0,8877	0771412/7. 0771212/5.	0,1057 0,7820	0,1057 0,7820	FO	-	I.	doter. ÚPD
3	Kynce- lová	bývanie	0,9167	0,9167	0771212/5.	0,9167	0,9167	FO	-	I.	doter. ÚPD
4	Kynce- lová	bývanie	0,3426	0,3426	0771412/7. 0771212/5.	0,1983 0,1443	0,1983 0,1443	FO	-	I.	doter. ÚPD
5	Kynce- lová	bývanie	0,4141	0,4141	0771212/5.	0,4141	0	FO	-	I.	doter. ÚPD
6	Kynce- lová	bývanie	0,7342	0,7342	0771212/5. 0771412/7.	0,6796 0,0546	0	FO	-	I.	doter. ÚPD
7	Kynce- lová	bývanie	0,6245	0,3568	0771212/5.	0,3568	0	FO	-	I.	doter. ÚPD
8	Kynce- lová	bývanie	0,6215	0,6215	0771212/5. 0771412/7.	0,4152 0,2063	0	FO	-	I.	doter. ÚPD
9	Kynce- lová	bývanie	1,3200	1,3200	0771412/7. 0771212/5.	0,8952 0,4248	0	FO	-	I.	doter. ÚPD
10	Kynce- lová	bývanie	0,6794	0,6794	0771412/7. 0771212/5.	0,2160 0,4634	0	FO	-	II.	doter. ÚPD
11	Kynce- lová	bývanie	2,1820	2,0994	0771212/5. 0771412/7.	1,5399 0,5595	0	FO	-	I.	doter. ÚPD
12	Kynce- lová	bývanie	0,6711	0,6711	0771212/5. 0771412/7.	0,5753 0,0958	0	FO		II.	doter. ÚPD
13	Kynce- lová	bývanie	1,7560	1,7060	0771212/5.	1,7060	0	FO		I.	doter. ÚPD
14	Kynce- lová	bývanie	2,4879	2,4879	0771212/5. 0771412/5.	2,2406 0,2473	0	FO		I.	doter. ÚPD
15	Kynce- lová	bývanie	0,4215	0,3858	0771212/5.	0,3858	0	FO		II.	doter. ÚPD
16	Kynce- lová	OV (MŠ)	0,2955	0,2955	0771212/5.	0,2955	0	FO		II.	doter. ÚPD
17	Kynce- lová	cintorín + parkovis ko a MK	0,4313 0,2566	0,6879	0765242/6. 0771412/7.	0,5813 0,1066	0	FO		I.	doter. ÚPD
18	Kynce- lová	rekreá- cia +	6,7720	6,8802	0765242/6. 0771412/7.	4,1353 0,1368	0	FO		I.	doter. ÚPD

Číslo	K.ú.	Funkčné	Výmera	Predpokladaná výmera PP				Uživ.	Vybud.	Čas.	Iná
Lok.		využitie	lokality	spolu	Z toho			PP	hydrom	etapa	infor.
			v ha	v ha	Skupina BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO		zariad.	realiz	
		prístup. MK	0,1082		0771212/5. 0771242/5.	2,7420 0,1397					
19	Kynceľová	výroba	0,4416	0,4149	0771212/5. 0771412/7.	0,3866 0,0283	0	FO		I.	doter. ÚPD
20	Kynceľová	zber.dv. komp.	0,0984	0,0984	0771212/5.	0,0984	0	FO		I.	doter. ÚPD
Obchvat	Kynceľová	cesta	0,9717	0,9717	0771412/7.	0,9717	0	FO		II.	
Priečna prepoj. cesta	Kynceľová	cesta	0,8253	0,8253	0771412/7. 0771212/5.	0,2347 0,5906	0	FO		II.	
Spolu				24,7467							

Vysvetlivky: doterajšia ÚPD – lokalita bola zahrnutá v doterajšej ÚPD

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie neprináša žiadne zámery, ktoré by zhoršovali životné prostredie, či poškodzovali prírodu a krajinu. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry návrh napojenia nových rozvojových plôch na verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, plynovod prispeje k vysokému komfortu bývania a udržaniu kvality ovzdušia. Navrhované investície v oblasti dopravnej infraštruktúry (návrh severného obchvatu obce, dobudovania chodníkov pre chodcov, cyklistickej trasy do Banskej Bystrice) prispievajú k zvýšeniu bezpečnosti cestnej premávky a znížia negatívne vplyvy tranzitnej dopravy na obyvateľstvo.

Nárast počtu obyvateľov obce a z toho vyplývajúci potenciálny tlak na životné prostredie bude eliminovaný uplatnením stanovených zásad a záväzných regulatívov. Určené sú podrobné regulatívy pre umiestňovanie prípadných drobných remeselných prevádzok a pre drobnochov v obytnom území. Tým sa preventívne zabezpečí ochrana pred hlukovou záťažou, znečistením ovzdušia emisiami a zápachom. Navrhované riešenie nepočíta so vznikom nových zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Z hľadiska vplyvov na krajinu je v navrhovanom riešení posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z návrhu ekostabilizačných opatrení.

Pozitívny vplyv na vodné pomery budú mať navrhované protipovodňové opatrenia na Selčianskom potoku, ako aj vodozádržné opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana a doplnenie funkčných brehových porastov a sprievodnej vegetácie tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny – založenie vsakovacích vegetačných pásov, vodozádržné opatrenia na vodných tokoch, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, renaturalizácia mokradí, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest a na rozčlenenie veľkých honov poľnohospodárskej pôdy. Ďalšie opatrenia v zmysle

uvedenej stratégie sú navrhované v sídelnom prostredí, v rámci opatrení na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Ide o výber relevantných adaptačných opatrení stratégie, z kategórií opatrení voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav, opatrení voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc, opatrení voči častejšiemu výskytu sucha, opatrení voči častejšiemu výskytu zrážok.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie počíta s dostatočnými kapacitami rozvojových plôch aj v prípade výraznejšieho nárastu počtu obyvateľov a tak obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie.

V prípade naplnenia predpokladov mierneho prírastku obyvateľov obce dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov. Zvýšenie počtu obyvateľov tiež rozšíri trhový potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu. Tieto zmeny budú mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce.

Predpokladajú sa pozitívne sociálne dopady návrhov sformovania verejných a oddychových priestranstiev, rozšírenia možností pre šport a rekreáciu. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejnemu priestoru.

Územno-technické dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhovaná výstavba v nových rozvojových plochách si vyžiada nároky na vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, splaškovej kanalizácie v celej obci, strednotlakových rozvodov plynu, transformačných staníc a sekundárnych elektrických rozvodov, telekomunikačných rozvodov. V oblasti dopravnej infraštruktúry je nevyhnutné rozšíriť a rekonštruovať miestne komunikácie, dobudovať chodníky pre chodcov, odstavné plochy. Pre zabezpečenie dopravného prístupu do nových rozvojových plôch je potrebné vybudovanie miestnych obslužných komunikácií a upokojených komunikácií.

Pri projektovaní stavieb je nutné zohľadňovať všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v zmysle § 56 – 58 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

3. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – ZÁVÄZNÄ ČASŤ

Závazná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch
- zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia
- zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny
- schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Z grafickej časti je súčasťou záväznej časti „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“, t.j. výkresy č. 2 a 3.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

Z hľadiska priestorového usporiadania sú záväzné nasledovné zásady:

- podporovať pôsobenie hlavnej kompozičnej osi (pozdĺž cesty III/2419)
- založiť sekundárnu kompozičnú os, v paralelnej polohe nad hlavnou kompozičnou osou
- rozširovať zástavbu primárne na západnom okraji obce
- kompozično-prevádzkovú osnovu doplniť o navzájom prepojenú sieť nových ulíc
- novou výstavbou podporiť kompaktnosť pôdorysu obce
- rešpektovať limity prírodného charakteru (reliéf, zosuvy, vodné toky) a územnotechnické limity (koridory vysokotlakových plynovodov, nadzemné elektrické vedenia VN a VVN, cesta III/2432)
- realizovať opatrenia na sanáciu zosuvov a prevenciu vzniku a aktivácie svahových porúch; výstavba na území s výskytom stabilizovaných a potenciálnych zosuvov je podmienená uskutočnením inžinierskogeologického prieskumu
- rešpektovať vidiecky charakter zástavby
- uskutočniť komplexnú revitalizáciu a dobudovanie centrálnej zóny obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene a oddychových plôch
- zachovať bez zástavby nezastavané plochy verejnej zelene a detského ihriska v centre obce okolo obecného úradu
- pri náhrade a prestavbe objektov dodržať založenú uličnú a stavebnú čiaru, zladať architektonické riešenie stavieb (tvar striech, podlažnosť a pod.) s okolitými stavbami
- v navrhovaných rozvojových plochách osadzovať rodinné domy podľa uličnej čiary vo vzdialenosti minimálne 5 m od okraja vozovky miestnej komunikácie
- samostatne stojace rodinné domy budovať na pozemkoch s minimálnou veľkosťou 500 m²
- nepovoľovať v obci skupinové formy zástavby (dvojdomy, radovú zástavbu)
- konštrukcie oplotení pozemkov rodinných domov z uličnej strany vyššie ako 1,5 m môžu byť len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene
- novú výstavbu v rámci rozvojových plôch povoľovať v nadväznosti na existujúcu zástavbu tak, aby nedošlo k vytváraniu stavebných enkláv vzdialených od existujúcej zástavby
- dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia pre jednotlivé funkčné územia
- rozšíriť zastavané územie podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti

- rezervovať koridory pre líniové stavby komunikácií a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využívania

Z hľadiska funkčného využívania sú záväzné nasledovné zásady:

- harmonicky a vo vhodnom vzájomnom pomere rozvíjať jednotlivé urbanistické funkcie - bývanie, rekreácia, výroba
- nové plochy pre bývanie rozložiť do viacerých lokalít v zastavanom území obce a po jeho okrajoch (na západnom a severnom okraji obce a v menšom rozsahu aj pri Selčianskom potoku)
- dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie
- rekreačné aktivity nadmiestneho významu (centrum voľného času) rozvíjať v dobre dostupnej polohe pri ceste III/2432, na hranici s k.ú. Banská Bystrica
- v nástupnom priestore navrhovaného centra voľného času zriadiť plochy upravenej verejnej zelene a odstavné plochy
- pre výrobné-skladové prevádzky využiť menšiu zvyškovú plochu v priamej nadväznosti na existujúci výrobný areál na južnom okraji obce
- uskutočniť revitalizáciu hospodárskeho dvora bývalej farmy, s predpokladom jeho využitia pre nepoľnohospodársku výrobu
- v areáloch situovaných v kontakte s obytným územím sú prípustné len prevádzky bez negatívnych vplyvov na životné prostredie a príľahlé obytné územie
- nepovoľovať v obci nové prevádzky priemyselnej výroby a logistiky nadmiestneho významu
- rozširovať spektrum zariadení občianskeho vybavenia v súlade s rozširovaním zástavby rodinných domov
- nepovoľovať drobných v centrálnej zóne obce a v susedstve zariadení občianskeho vybavenia; v obytnom území drobných hospodárskych zvierat povoľovať len v rozsahu pre osobnú potrebu pri dodržaní minimálnej vzdialenosti stavby pre drobných od obytnej budovy 15 m a za predpokladu, že to umožňujú veterinárne a hygienické predpisy
- pri výstavbe obytných budov rešpektovať všetky ochranné pásma sietí a zariadení technickej a dopravnej infraštruktúry, ako aj hygienické ochranné pásma
- v rámci navrhovaných obytných súborov vybudovať plochy verejnej zelene s parkovou úpravou a pre oddychové aktivity obyvateľov, prípadne aj s detskými ihriskami

Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

Maximálna výška zástavby

Regulatív maximálnej výšky zástavby určuje maximálny počet nadzemných podlaží, vrátane podkrovia. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysielateľov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

- 2 nadzemné podlažia – v obytnom území, v rekreačnom území, v zmiešanom území centrálnej zóny obce
- 3 nadzemné podlažia – vo výrobnom území, v zmiešanom území centrálnej zóny obce sa vzťahuje len na polyfunkčné budovy

Maximálny podiel zastavaných plôch

Maximálny podiel zastavaných plôch je určený maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy, plochy športovísk. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

- maximálne 40% – v obytnom území, vo výrobnom území, v zmiešanom území centrálnej zóny obce
- maximálne 20% – v rekreačnom území (v rámci rozvojovej plochy č. 18)

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. f) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).

- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania. Prípustné funkčné využívanie musí predstavovať väčšinu funkčných plôch príslušného priestorového celku.
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení.
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na prevládajúce funkčné územia, ktoré sú identifikované v komplexnom výkrese podľa grafickej značky príslušného javu. Regulatívy sú určené aj pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby - sídelnú zeleň a voľnú krajinu.

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie

Charakteristika:

- Obytné územie je definované ako plochy bývania, vrátane plôch občianskeho vybavenia. Počíta sa tu so zachovaním, ako aj s novou výstavbou rodinných domov s možnosťou zastúpenia prevádzok základného občianskeho vybavenia a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu maximálnej zastavanej plochy. Navrhovaná rozvojová plocha č. 16 je rezervovaná pre základné občianske vybavenie, vrátane materskej školy.

Vymedzenie:

- existujúca obytná zástavba v zastavanom území obce, okrem vymedzenej centrálnej zóny obce
- navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 - určené pre výstavbu rodinných domov
- navrhovaná rozvojová plocha č. 16 - rezervovaná pre základné občianske vybavenie, vrátane materskej školy

Prevládajúce funkčné územie:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v rodinných domoch

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

- základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu
- nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – len výrobné služby a remeselné prevádzky so zastavanou plochou do 200 m² a mimo centrálnej zóny obce
- ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie v bytových domoch
- poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby) – okrem drobného chovu
- priemyselná výroba (vrátane stavebnej výroby)
- skladovanie a logistika
- občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie (centrálnu zónu obce)

Charakteristika:

- Jadrovú časť sídla predstavuje centrálna zóna obce, ktorá má charakter polyfunkčného územia bývania a občianskeho vybavenia. Voľná prieluka je určená pre výstavbu polyfunkčného objektu občianskeho vybavenia s bývaním.

Vymedzenie:

- centrálna zóna obce podľa vymedzenia v grafickej časti

Prevládajúce funkčné územie:

- **zmiešané územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v rodinných domoch
- základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží, zberného dvora a kompostoviska) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- bývanie v bytových domoch - len v existujúcich stavbách bez zmien ich objemových parametrov
- ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia
- verejná zeleň

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby)
- priemyselná výroba (vrátane stavebnej výroby a remeselných prevádzok)
- skladovanie a logistika
- občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hľadavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie

Charakteristika:

- Navrhuje sa komplexne vybavené centrum voľného času so športoviskami a zariadeniami pre šport a rekreáciu.

Vymedzenie:

- navrhovaná rozvojová plocha č. 18

Prevládajúce funkčné územie:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- šport a rekreácia – športové ihriská a zariadenia pre rekreáciu a šport

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- prevádzkové objekty viazané na objekty športu a rekreácie – šatne, hygienické zariadenia

- občianske vybavenie na podporu športových aktivít (požičovne športových potrieb, občerstvenie, prechodné ubytovanie)
- verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie (okrem ubytovania zamestnancov / správcov a prechodného ubytovania)
- výroba, sklady
- iné formy rekreácie, vrátane rekreácie individuálnej chatovej
- nadradené dopravné a technické vybavenie

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie

Charakteristika:

- Výrobné areály nepoľnohospodárskej výroby a skladov sa zachovajú, s možnosťou rozšírenia v nadväzujúcej polohe. Hospodársky dvor bývalej farmy je určený na revitalizáciu, s s predpokladom jeho využitia aj pre nepoľnohospodársku výrobu.

Vymedzenie:

- existujúce výrobné areály na južnom a západnom okraji obce
- navrhovaná rozvojová plocha č. 19 - určená pre rozšírenie výrobného areálu
- navrhovaná rozvojová plocha č. 20 - rezervovaná pre zberný dvor a kompostovisko

Prevládajúce funkčné územie:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- nepoľnohospodárska výroba (vrátane stavebnej výroby), výrobné služby (vrátane opravárenských, servisných, komunálnych prevádzok) - bez negatívnych a rušivých vplyvov
- skladovanie a distribúcia - miestneho významu

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- komerčná administratíva – súvisiaca s prípustným funkčným využívaním
- odpadové hospodárstvo (zberný dvor, kompostovisko) – len miestneho významu a bez negatívnych vplyvov na životné prostredie, v rozvojovej ploche č. 20
- poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby) - len v hospodárskom dvore bývalej farmy, v rozsahu do 50 veľkých dobytčích jednotiek
- plochy ochranné a areálovej zelene

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- skladovanie a logistika vyššieho významu
- bývanie (okrem ubytovania zamestnancov)
- šport a rekreácia

Regulácia funkčného využitia pre sídelnú zeleň

Charakteristika:

- Sídelná zeleň nadväzuje na obytné územie a na rekreačné územie. V nadväznosti na obytné územie ju tvorí zeleň vyznačených rozsiahlejších záhrad, ktoré nie sú určené na výstavbu rodinných domov. Ide najmä o záhrady pri Selčianskom potoku. V nadväznosti na navrhované rekreačné územie ju tvorí navrhovaná verejná zeleň a vyhradená (areálová) zeleň, ktorá bude tvoriť predpolie, resp. súčasť areálu centra voľného času. V tomto území je lokalizovaný aj existujúci cintorín a jeho navrhované rozšírenie.

Vymedzenie:

- plocha navrhovanej verejnej a vyhradenej zelene medzi rozvojovou plochou č. 18 a cestou III/2432
- špeciálna zeleň (cintorín)
- rozvojová plocha č. 17 - rezervovaná pre rozšírenie cintorína

Prípustné funkčné využívanie:

- záhrady, vrátane hospodárskych objektov v nevyhnutnom rozsahu
- verejná a vyhradená zeleň

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- ihriská a oddychové plochy – len v rámci plôch verejnej zelene
- špeciálna zeleň (cintorín), vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb - len existujúci cintorín a v rozvojovej ploche č. 17

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- všetky ostatné druhy využívania

Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny je intenzívne poľnohospodársky využívané ako trvalé trávne porasty a orná pôda. Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia.

Vymedzenie:

- plochy, ktoré nie sú určené pre zástavbu ani nie sú definované ako sídelná zeleň

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska pôda (trvalé trávne porasty, orná pôda, trvalé kultúry)
- nelesná drevinová vegetácia, lesné porasty, vodné plochy

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len nevyhnutné vybavenie
- drobné zariadenia a stavby pre poľnohospodársku výrobu – poľné hnojiská, kompostoviská, prístrešky a pod.
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb
- ťažba nerastných surovín

3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- zariadenia dennej potreby umiestňovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu všetkých obyvateľov
- v prípade rozširovania obytnej zástavby a rastu počtu obyvateľov vybudovať v obci predškolské zariadenie, pre ktoré je rezervovaná rozvojová plocha č. 16
- nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu lokalizovať do centrálnej zóny obce, uzlových priestorov obytného územia i v dobre dostupných polohách pozdĺž ciest III. triedy

- vo vymedzenej centrálnej zóne obce môžu byť funkcie bývania a služieb integrované v rámci polyfunkčných budov (t.j. jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných budov)
- usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia
- uskutočniť rekonštrukciu a modernizáciu budov obecného úradu
- rozšíriť cintorín - v rozsahu rozvojovej plochy č. 17
- vytvoriť v obci možnosti pre športovo-rekreačné aktivity

3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného dopravného vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rezervovať koridor pre severný obchvat obce
- rešpektovať existujúce koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry – cesty III. triedy a ich výhľadové šírkové usporiadanie
- doplniť komunikačný systém obce o miestne komunikácie pre dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch č. 1 – 18, pričom technické riešenie navrhovanej upokojenej komunikácie v rozvojovej ploche č. 6 má byť s minimálnym záberom pre cestné teleso pri ponechaní pobrežného pásma toku
- miestne komunikácie riešiť prioritne ako dopravné okruhy navzájom prepojených priebežných komunikácií
- styk miestnych komunikácií s inými komunikáciami, vedeniami každého druhu, vodohospodárskymi a inými stavbami riešiť v súlade s príslušnou legislatívou (§ 18 cestného zákona, STN)
- vylúčiť budovanie komunikácií a zjazdových chodníkov v obytnom území v iných ako navrhovaných polohách
- na slepých miestnych komunikáciách s dĺžkou nad 100 m, ktoré nie je možné zokruhovať, vybudovať otočiská
- podmieňujúcim predpokladom kolaudácie obytných budov v navrhovaných rozvojových plochách sú vybudované a skolaudované obslužné komunikácie (vrátane konečnej povrchovej úpravy) a skolaudované siete technickej vybavenosti

- navrhované miestne komunikácie vybudovať ako spevnené s liatym živičným alebo betónovým povrchom, v šírkovom usporiadaní podľa funkčných tried určených v grafickej časti a v súlade s platnou STN
- dobudovať chodníky pre chodcov pozdĺž cesty III/2419 v celom zastavanom území obce, podľa priestorových možností
- dobudovať chodník pre chodcov pri ceste III/2432 až po cintorín
- vybudovať chodníky pre chodcov s minimálnou šírkou 1,5 m pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií funkčnej triedy C2 a C3
- vybudovať cyklotrasu Kynceľová - Banská Bystrica (pozdĺž cesty III/2432) ako samostatných cyklistický chodník
- ku každej obytnej a rekreačnej stavbe musí byť zabezpečený riadny prístup, ktorý žiadnym spôsobom nepoškodzuje a neohrozuje cudzí majetok
- na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel (v garáži a/alebo na teréne)
- vybudovať odstavné plochy s primeranou kapacitou pre navrhované centrum voľného času a cintorín
- zachovať, resp. zabezpečiť pešiu dostupnosť zastávok do vzdialenosti 500 m
- v prípade vybudovania centra voľného času zriadiť v jeho nástupnom priestore novú autobusovú zastávku

3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce potrubia a zariadenia verejného vodovodu
- rekonštruovať rozvodnú vodovodnú sieť v nevyhovujúcom stave
- uskutočniť rozšírenie akumuláčnej kapacity vodojemu Senica
- zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu v súlade s urbanistickou koncepciou – rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovaných uliciach a rozvojových plochách
- nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev
- rozšíriť splaškovú kanalizáciu v navrhovaných rozvojových plochách

- trasy kanalizácií a zariadenia na nich umiestňovať do verejných priestranstiev
- vybudovať ochrannú protipovodňovú hrádzu na pravom brehu Selčianskeho potoka na ochranu existujúcej a navrhovanej zástavby
- rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z., zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“
- prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“
- zachytávať dažďové vody na pozemkoch príslušných budov
- rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie VN, VVN
- v zastavanom území realizovať rozvodné elektrické siete káblovými vedeniami v zemi
- pre zásobovanie nových obytných súborov a navrhovaného centra voľného času elektrickou energiou vybudovať nové transformačné stanice
- transformačné stanice v zastavanom území budovať s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované) s výkonom do 630 kVA
- rešpektovať koridory existujúcich vysokotlakových plynovodov
- plynofikovanie navrhovaných rozvojových plôch uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov
- rešpektovať trasy telekomunikačných káblov a zariadenia telekomunikačnej infraštruktúry
- vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v zastavanom území ani v jeho navrhovanom rozšírení
- trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete realizovať zemným vedením
- v navrhovaných rozvojových plochách vytvoriť stojiská pre zberné nádoby na zber triedeného odpadu
- vytvoriť na každom pozemku rodinného domu miesto pre nádobu na zber komunálneho odpadu a biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a domácností zhodnocovať kompostovaním na vlastnom pozemku
- v existujúcej zástavbe, ako aj v objektoch v nových rozvojových plochách vytvoriť jednoduché úkryty budované svojpomocne v zmysle vyhlášky č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- ukrytie zabezpečiť podľa plánu ukrytia obce na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu

3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt

Z hľadiska zachovania kultúrnohistorických hodnôt je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- zachovať a chrániť architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami - zvonica, budova obecného úradu a gazdovský dom z 19. storočia
- pri obnove, dostavbe a novej výstavbe je potrebné zachovať objekty z pôvodnej zástavby, rešpektovať jej tvaroslovné prvky a mierku pôvodnej štruktúry zástavby
- z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk dodržiavať nasledovné požiadavky:
  - Investor (stavebník) každej stavby vyžadujúcej si zemné práce si od príslušného pamiatkového úradu v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiada stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba, atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezísk, ako aj k porušeniu dosiaľ nevidovaných pamiatok.

3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Zásady vytvárania územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES:

- biokoridory miestneho významu MBk Selčiansky potok a MBk Nemčiansky potok
- interakčné prvky: rozsiahlejšie záhrady pri Selčianskom potoku, menšie remízky a ostrovčeky zelene (nelesnej drevinovej vegetácie) na poľnohospodárskej pôde, sprievodná vegetácia ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (stromoradia, aleje pozdĺž poľných ciest, na hraniciach pôdnych celkov a pod.)

Zásady starostlivosti o životné prostredie a implementácie ekostabilizačných opatrení

Z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a vytvárania a udržiavania ekologickej stability je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade so zákonom č. 150/2019 Z.z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a súvisiacou legislatívou
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability - biokoridory, interakčné prvky
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- stabilizovať (potenciálne) svahové pohyby úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie
- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradií a alejí
- realizovať protihlukové opatrenia pri ceste III/2432 na ochranu obytného územia pred hlukom
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov, resp. po ich obvode, najmä v kontakte s obytným územím
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia
- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových komunikácií a poľných ciest
- dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do príľahlej krajiny
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- dobudovať systém parkovo upravených plôch verejnej zelene v obci
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie nelegálnych skládok a smetísk

- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje územný plán obce Kynceľová zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce, vrátane nových rozvojových plôch č. 1, 2, 3, 4
- nadväzujúca existujúca zástavba mimo zastavaného územia obce
- nové rozvojové plochy č. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19

Navrhované rozvojové plochy č. 17 (rozšírenie cintorína), č. 18 (rekreačný areál), č. 20 (zberný dvor) nebudú zaradené do zastavaného územia.

Hranica zastavaného územia obce k 1.1.1990 a navrhovaná hranica zastavaného územia obce sú vyznačené v grafickej časti územného plánu obce Kynceľová.

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Ochranné pásma dopravy a dopravných zariadení

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných

komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):

- ochranné pásmo cesty III. triedy – 20 m od osi vozovky
- ochranné pásma Letiska Sliač (určené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-430/92/ILPZ zo dňa 27.10.1992), kde výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane stavebných a iných mechanizmov, porastov a pod.) je stanovené ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru Letiska Sliač. Obmedzujúce výšky objektov na území obce stúpajú v sklone 1:70 v smere od letiska v rozsahu nadmorských výšok 487,7 – 511,6 m n.m.Bpv.

Ochranné pásma technického vybavenia

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - 110 kV – 15 m
  - 22 kV – 10 m (pre vodiče bez izolácie)
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
  - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly) – 8 m
- pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm – 8 m
- pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm – 4 m
- pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa – 1 m
- bezpečnostné pásmo plynovodu (v zmysle § 80 zákona zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch – 50 m
  - pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm – 20 m
  - pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území – 10 m
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov) – vymedzené zvislými plochami vedenými po oboch stranách potrubia vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti mimo súvisle zastavaného územia obce a územia určeného na zastavanie:
  - pri priemere potrubia do 500 mm vrátane – 1,8 m
  - nad priemerom potrubia 500 mm – 3,0 m

Ostatné ochranné pásma (ochranné pásma vodných tokov, cintorína, lesa, hygienické ochranné pásma)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku (Selčiansky potok) min. 6 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne a pri ostatných vodných tokoch 5 m od brehovej čiary obojstranne, v zmysle platnej legislatívy (v súčasnosti § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. a vykonávacía norma STN 75 2102). V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.

- ochranné pásmo cintorína – môže určiť obec vo VZN najviac 50 m od hranice pohrebiska v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov (v súčasnosti nie je určené)

3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

V zmysle § 108 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a nálezov Ústavného súdu SR č. 217/2002 Z.z. územný plán obce vymedzuje verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Verejný záujem na vyvlastnení pre tieto účely sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní. Za stavby podľa odseku 2 písm. a) sa považujú stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzil a schválil schvaľujúci orgán v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie (§108 ods. 3 stavebného zákona).

Územný plán obce Kynceľová vymedzuje plochy, resp. koridory pre verejnoprospešné stavby v rozsahu zoznamu verejnoprospešných stavieb podľa kap. 3.10 tejto dokumentácie. Verejnoprospešné stavby a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú zakreslené v „komplexnom výkrese priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“. Ako verejnoprospešné stavby sú definované plochy a koridory pre dopravné stavby, plochy a koridory pre distribučné energetické a vodohospodárske zariadenia, plochy pre umiestnenie zariadení sociálnej vybavenosti.

Predpokladá sa, že k deleniu a sceľovaniu pozemkov dôjde na všetkých plochách vymedzených ako rozvojové plochy. Nakoľko územný plán obce Kynceľová nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie sú definované parcely, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať.

Územný plán obce Kynceľová nevymedzuje plochy a objekty na asanácie. Ich vymedzenie je potrebné vykonať v prípade kolízie s navrhovanými verejnoprospešnými stavbami na základe podrobnejšej dokumentácie.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

Územný plán obce Kynceľová určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu a s označeniami:

- [1] rekonštrukcia a rozšírenie ciest III. triedy*
- [2] severný obchvat obce
- [3] miestne a upokojené komunikácie *
- [4] rekonštrukcia a rozšírenie miestnych a upokojených komunikácií *
- [5] dobudovanie a rozšírenie chodníkov pre chodcov pri cestách III. triedy v zastavanom území obce
- [6] cyklistické trasy
- [7] odstavné plochy
- [8] zastávka hromadnej dopravy
- [9] nové transformačné stanice, vrátane prírodných vedení
- [10] protipovodňové úpravy na vodných tokoch
- [11] rozšírenie cintorína
- [12] zberný dvor a kompostovisko
- [13] verejné oddychové a parkové priestranstvá
- [14] protihlukové opatrenia pri ceste III/2432
- [15] materská škola
- [16] centrum voľného času

* vrátane inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody vody, plynu, elektrickej energie NN, telekomunikácií)

3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny

V zmysle § 11 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov môže územný plán obce vymedziť plochy, pre ktoré bude nutné obstaráť dokumentáciu nižšieho stupňa (územný plán zóny).

Územný plán obce Kynceľová nevymedzuje žiadnu časť obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.

3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Schéma záväzných častí a verejnoprospešných stavieb je súčasťou „komplexného výkresu priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“.

Všetky položky predstavujú záväznú časť riešenia. Verejnoprospešné stavby sú vyznačené v zmysle ich definície v kapitolách č. 3.9 a 3.10.

4. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

4.1 Zoznam východiskových podkladov

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas máp stability svahov SR v M 1: 50 000
http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- Oficiálna stránka obce Kynceľová www.kyncelova.sk
- Prieskumy a rozbor pre územný plán obce Kynceľová, 2016
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kynceľová na roky 2015 – 2020
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 - 2023
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Kynceľová 2016 – 2025
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Banská Bystrica, SAŽP 1994
- Selčiansky potok - hladinový režim v r.km 1,900 - 2,200, BURSA, s.r.o., 2012
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia, 2018
- Územný plán aglomerácie Banská Bystrica v znení zmien a doplnkov (časť Kynceľová)
- Územný plán mesta Banská Bystrica v znení zmien a doplnkov
- Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov
- Vytvorenie podmienok pre stanovenie zásad a pravidiel územného plánovania, 2013